

ATHEXCSD
Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2016

**Για την περίοδο 1η Ιανουαρίου 2016 – 31^η Δεκεμβρίου 2016
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς**

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΕ
Λ. Αθηνών 110
Τ.Κ. :10442
Τηλ.: 2103366800
Φαξ: 2103366101

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	4
2. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	6
3. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ	14
4. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	17
4.1. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	18
4.2. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	19
4.3. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	20
4.4. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	21
5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2016	22
5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	23
5.2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	23
5.3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	26
5.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	42
5.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	43
5.6. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (SETTLEMENT)	44
5.7. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟΥ	45
5.8. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	45
5.9. ΝΕΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	46
5.10. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	46
5.11. ΠΟΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	47
5.12. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	47
5.13. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	49
5.14. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	50
5.15. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	50
5.16. ΦΟΡΟΙ	50
5.17. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	50
5.18. ΕΞΟΔΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	51
5.19. ΕΞΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ	51
5.20. ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	51
5.21. ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	51
5.22. ΤτΕ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ	52
5.23. ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	52
5.24. ΔΑΠΑΝΕΣ ΝΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΧΝΕΤ, ΚΠ, ΧΑΚ, Sibex, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ)	52
5.25. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ	53
5.26. ΤΡΕΧΩΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ	53
5.27. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	54
5.28. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	56
5.29. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	56

5.30.	ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	57
5.31.	ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	58
5.32.	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	58
5.33.	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	59
5.34.	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ.....	59
5.35.	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	60
5.36.	ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ	61
5.37.	ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	61
5.38.	ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	63
5.39.	ΕΠΙΔΙΚΕΣ Η ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	63
5.40.	ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	63

1. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31.12.2016 ΚΑΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2 του Ν.3556/2007)

ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΟΤΙ

1. εξ' όσων γνωρίζουμε, οι ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση της 31.12.2016 και τα αποτελέσματα της χρήσης 2016 της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»
2. εξ' όσων γνωρίζουμε, η συνημμένη έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης 2016 απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις, τη θέση της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει.
3. εξ' όσων γνωρίζουμε, οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2016 είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» την 27.3.2017

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2017**Ο**
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ**Ο**
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**ΤΟ**
ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.**ΙΑΚΩΒΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ**
Α.Δ.Τ.: Χ-066165**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ**
Α.Δ.Τ.: ΑΚ-218278**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΡΦΥΡΗΣ**
Α.Δ.Τ.: ΑΚ 129341

**2. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ
Α.Ε. » ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
2016
(σύμφωνα με τον Ν.3556/2007, άρθρο 4)**

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ Α.Ε.» (ATHEXCSD) παρουσιάζει την ετήσια Έκθεσή του για τις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου που έληξε την 31.12.2016 σύμφωνα με τα άρθρα 43α και 136 του Κ.Ν.2190/1920.

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ

Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έκλεισε την 31.12.2016 στις 643,6 μονάδες, αυξημένος κατά 1,9% από τις 631,4 μονάδες στο τέλος του 2015. Η μέση κεφαλαιοποίηση της αγοράς διαμορφώθηκε στα €41,3 δις, μειωμένη κατά 5,7% σε σχέση με το 2015 (€43,8 δις).

Η συνολική αξία συναλλαγών το 2016 (€15,1 δις) είναι μειωμένη κατά 20,9% σε σχέση με το 2015 (€19,1 δις), ενώ η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών ανήλθε σε €60,5 εκ. έναντι €85,7 εκ. το 2015, εμφανίζοντας μείωση κατά 29,4%.

Σημειώνεται ότι το 2015 το Χρηματιστήριο Αθηνών παρέμεινε κλειστό για 25 εργάσιμες ημέρες (τις 2 τελευταίες ημέρες του Ιουνίου και όλο τον Ιούλιο) λόγω της τραπεζικής αργίας και της επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls).

Στην αγορά παραγώγων, παρόλη την αύξηση κατά 3,3% του συνολικού όγκου συναλλαγών (2016: 15,8 εκ. συμβόλαια, 2015: 15,3 εκ. συμβόλαια), η πτώση των τιμών στην υποκείμενη αγορά μετοχών οδήγησε σε μείωση κατά 40% του μέσου εσόδου ανά συμβόλαιο (2016: €0,105, 2015: €0,175). Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 7,4% (63,5 χιλιάδες συμβόλαια) σε σχέση με το 2015 (68,6 χιλιάδες συμβόλαια).

ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΤΟΥΣ 2016

Τροποποιήσεις στον Κανονισμό Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) σύμφωνα με τις αποφάσεις 1/736/2.11.2015 (ΦΕΚ Β' 2558/26.11.2015) & 7/759/29.6.2016 (ΦΕΚ Β' 2130/11.07.2016) του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (Ε.Κ.) και την απόφαση αρ. 6/27.06.2016 του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» (ATHEXCSD) όπως ισχύει από τις 30/6/2016.

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου έργου, το οποίο εντάσσεται επίσης στο πλαίσιο προετοιμασίας του Ομίλου για την έγκαιρη υλοποίηση (το 2017) των αναγκαίων προσαρμογών στη λειτουργία της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με τον Κανονισμό αρ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων (CSD Regulation ή CSDR), οι κυριότερες αλλαγές του Κανονισμού Λειτουργίας Σ.Α.Τ. που σταδιακά, στο διάστημα από 2/11/2015 μέχρι 2/1/2017, υλοποιούνται και τίθενται σε εφαρμογή, αφορούν στα ακόλουθα:

- Ακριβέστερη οριοθέτηση των υπηρεσιών που παρέχονται από το Διαχειριστή Σ.Α.Τ. μέσω καταχώρησης τίτλων στον Ειδικό Λογαριασμό της Μερίδας Επενδυτή, προκειμένου: α) να μην παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς τίτλων στον Ειδικό Λογαριασμό μόνο για σκοπούς φύλαξης, β) να εξαλειφθεί το φαινόμενο ύπαρξης Μερίδων Επενδυτή στο Σ.Α.Τ. χωρίς δήλωση χρήσης από Χειριστή. Δεδομένου ότι στο νέο περιβάλλον υπό τον Κανονισμό CSDR, η ATHEXCSD δεν θα μπορεί να λειτουργεί, όπως σήμερα, ως Χειριστής του Ειδικού Λογαριασμού, παράλληλα με τις ενημερωτικές ενέργειες των Χειριστών προς τους πελάτες τους, προγραμματίζονται σχετικές δράσεις ενημέρωσης των επενδυτών από την ATHEXCSD (ως Διαχειριστής Σ.Α.Τ.).
- Θέσπιση συμπληρωματικών υποχρεώσεων προς τους Χειριστές Σ.Α.Τ. σχετικά με την καταχώρηση στοιχείων Μερίδων Επενδυτή και την έγκαιρη επικαιροποίησή τους στο Σ.Α.Τ., αμελλητί με τη γνωστοποίηση κάθε μεταβολής τους από την πλευρά των επενδυτών-πελατών τους και τουλάχιστον μία (1) φορά το χρόνο.
- Βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών χρηματικών διανομών εισηγμένων Εταιρειών, ιδίως στην περίπτωση των δικαιούχων που δεν επιθυμούν να εισπράττουν τα διανεμόμενα χρηματικά ποσά μέσω των Χειριστών τους, με αποτέλεσμα ένας σημαντικός αριθμός δικαιούχων να μην εισπράττουν

τελικά τα ποσά που δικαιούνται λόγω άγνοιας των αντίστοιχων εταιρικών γεγονότων ή μη έγκαιρης σχετικής ενημέρωσης τους. Συγκεκριμένα, όσο εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι που δεν μπορεί να επιβληθεί η υποχρεωτική είσπραξη χρηματικών καταβολών στους δικαιούχους αποκλειστικά και μόνο μέσω Χειριστή, αποσκοπώντας στον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου πλαισίου προς όφελος (εξοικονόμηση χρόνου και αντίστοιχου συνολικού κόστους) των δικαιούχων, παρέχεται η δυνατότητα δήλωσης και καταχώρησης στο Σ.Α.Τ. μέσω Χειριστή, τουλάχιστον ενός (1) Διεθνούς Αριθμού Τραπεζικού Λογαριασμού (IBAN), στον οποίο ο δικαιούχος επιθυμεί να εισπράττει τα διανεμόμενα ποσά. Για την αξιοποίηση των παρεχομένων δυνατοτήτων από τους δικαιούχους, παράλληλα με τις ενημερωτικές ενέργειες των Χειριστών προς τους πελάτες τους, προγραμματίζονται σχετικές δράσεις ενημέρωσης του επενδυτικού κοινού από την ATHEXCSD (ως Διαχειριστής Σ.Α.Τ.).

- Θέσπιση συμπληρωματικών υποχρεώσεων προς το Διαχειριστή ΣΑΤ (ATHEXCSD) που απορρέουν από το Ν.4182/2013 («Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις») για την ομαλή εκτέλεση μεταφορών αξιών λόγω μεταβίβασης με κληρονομιά, κληροδοσία ή οιονεί καθολική διαδοχή. Συγκεκριμένα, οι αλλαγές αφορούν στην πρόβλεψη, με τη λήψη της γνωστοποίησης θανάτου επενδυτή, ο Διαχειριστής του Σ.Α.Τ. να καταχωρεί στη Μερίδα Επενδυτή του θανόντος στο ΣΑΤ, ενδείξεις για την ημερομηνία θανάτου, την ημερομηνία γνωστοποίησης του θανάτου, καθώς και την ημερομηνία τελευταίας ενέργειας (μεταφορά αξιών λόγω κληρονομικής διαδοχής ή παροχή πληροφόρησης) στην οποία προέβησαν οι νόμιμοι κληρονόμοι του θανόντος επενδυτή.

Εκτέλεση σύνθετων εταιρικών πράξεων εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της υποδομής συνδέσμων (links) της ATHEXCSD με αλλοδαπές χρηματιστηριακές αγορές και τις παρεχόμενες σχετικές υπηρεσίες Αποθετηρίου επί αλλοδαπών τίτλων («υπηρεσίες Investor CSD»).

Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι ακόλουθες εταιρικές πράξεις:

- Φεβρουάριος 2016: Διασυνοριακή συγχώνευση της «ΕΛΒΑΛ Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.» (ΕΛΒΑΛ), με την εταιρεία VIOHALCO (με απορρόφηση της πρώτης από την δεύτερη).
- Δεκέμβριος 2016: Διασυνοριακή συγχώνευση της «Σωληνουργία Κορίνθου Εταιρεία Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία» (ΣΩΛΚ) και της «Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. Εταιρεία Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία» (ΕΛΚΑ) με την εταιρεία Cenergy (με απορρόφηση των 2 πρώτων από την τελευταία).
- Νοέμβριος 2016 – Μάρτιος 2017: Διαγραφή της «ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ» από το Χρηματιστήριο Αθηνών, δημιουργία νέας μητρικής εταιρείας και εισαγωγή/διαπραγμάτευση των μετοχών της στο LSE (παράλληλα με το ΧΑΚ).

Βελτίωση και επέκταση υφιστάμενων υπηρεσιών Αποθετηρίου επί αλλοδαπών τίτλων («υπηρεσίες Investor CSD») της εταιρείας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» (ATHEXCSD), στο πλαίσιο επέκτασης των παρεχομένων υπηρεσιών του Δικτύου XNET.

Οι σχετικές δράσεις και έργα αφορούν:

- Τη βελτίωση των υποδομών λειτουργίας των παρεχομένων υπηρεσιών στις υφιστάμενες αγορές του Δικτύου XNET, ιδίως για την κάλυψη αναγκών στο υφιστάμενο πλαίσιο λειτουργίας των capital controls.
- Την επέκταση των υπηρεσιών σε νέες αγορές, στη Ν.Α. Ευρώπη (Ρουμανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Κροατία, Σερβία) στο πλαίσιο του Δικτύου SEE Link, καθώς και στη Μέση Ανατολή (Ιράν).

Αξιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών της εταιρείας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» (ATHEXCSD) για την παροχή υπηρεσιών καταχώρησης μη εισηγμένων τίτλων, σύμφωνα με την απόφαση αρ. 3 του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται η παροχή σχετικών υπηρεσιών προς την εταιρεία «ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε.» (ΣΕΛΟ).

ATHEXCSD – CSDI (Iranian CSD) link settlement technical model

Συμβουλευτικές υπηρεσίες προς το CSDI με στόχο να εξυπηρετήσουν το έργο της σύνδεσης των αποθετηρίων για Securities & Cash Settlement, Corporate Actions και Registry. Από την ATHEX προσδιορίστηκε και τέθηκε προς διαβούλευση με την Ιρανική πλευρά το τεχνικό μοντέλο σε επίπεδο μηνυμάτων ISO 15022 που θα χρησιμοποιηθούν για την σύνδεση. Αν και δεν έχει τεθεί σε παραγωγική λειτουργία εν αναμονή της οριστικοποίησης των όρων της σύνδεσης, η συμφωνία σε ένα τεχνικό μοντέλο που είναι εφικτό να υλοποιηθεί χωρίς να διαφοροποιείται σημαντικά από τον τρόπο που λειτουργούν οι αντίστοιχες συνδέσεις στις δυτικές αγορές θα στηρίξει το άνοιγμα της αγοράς του Ιράν σε διεθνείς επενδυτές μέσω Ελλάδος.

Υλοποίηση «paperless office» με χρήση απομακρυσμένης ψηφιακής υπογραφής (Remote Signing)

Στόχος του Έργου είναι ο μετασχηματισμός όλων των διαδικασιών επικοινωνίας που κάνουν χρήση χειρόγραφης υπογραφής (εισηγητικά σημειώματα, πρακτικά επιτροπών, εγκρίσεις κ.λπ.) σε ψηφιακές διαδικασίες με την ενσωμάτωση τεχνολογιών workflow και της τεχνολογίας “απομακρυσμένης ψηφιακής υπογραφής” - Remote (server side) Signing στον Όμιλο (δηλ. η χρήση αναγνωρισμένης ψηφιακής υπογραφής χωρίς την μεσολάβηση άλλου μέσου ή συσκευής π.χ. smart card/card reader, USB token κ.λπ.). Η ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων εκτός της βελτίωσης της εκτέλεσης των διαδικασιών σε χρόνο και κόστος θα βοηθήσει, μέσω της αυτόματης κατηγοριοποίησης και αρχειοθέτησης στη δημιουργία μίας αξιόπιστης βιβλιοθήκης εγγράφων με δυνατότητες διατήρησης εκδόσεων (version control), πλοήγησης και αναζήτησης που αποτελεί και σημείο συμμόρφωσης με τους κανονισμούς EMIR και CSDR της ΕΕ.

Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη τεχνολογία απομακρυσμένης ψηφιακής υπογραφής τον τελευταίο ενάμιση χρόνο περίπου τυχαίνει ευρύτατης αποδοχής σε Ευρώπη/Αμερική, ενώ η αρμόδια ρυθμιστική αρχή έχει ορίσει και σχετικό διεθνές Standard (ETSI EN 419).

Παράλληλα, το Χρηματιστήριο Αθηνών ως Certification Authority (CA), στις 6 Ιουνίου 2016 υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την εταιρεία DocuSign (www.docusign.com) η οποία είναι αρχηγός σε θέματα Ψηφιακών Υπογραφών και workflow collaboration παγκοσμίως. Στόχος της ανωτέρω στρατηγικής συνεργασίας, στο πλαίσιο της οποίας το Χρηματιστήριο Αθηνών ως πάροχος Ψηφιακών Υπογραφών/Πιστοποιητικών θα συμμετέχει ως ο μοναδικός Trusted Service Provider (TSP) από την Ελλάδα, σε ένα κλειστό δίκτυο TSPs παγκοσμίως, είναι η περαιτέρω προώθηση και παροχή ψηφιακών υπογραφών/πιστοποιητικών, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Μετάβαση του ΣΑΤ σε περιβάλλον WEB

Το τεχνολογικό άνοιγμα της πρόσβασης δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης εργασιών και παροχής υπηρεσιών σε μέλη και σε αγορές που αυτό δεν ήταν μέχρι πρότινος δυνατό αλλά και προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία στους σημερινούς χρήστες του Σ.Α.Τ. και μειώνει τον λειτουργικό κίνδυνο.

Η ανάπτυξη εφαρμογής τερματικού σταθμού του Συστήματος Άυλων Τίτλων με χρήση τεχνολογιών διαδικτύου έδωσε τη δυνατότητα της ασφαλούς πρόσβασης στις μετασυναλλακτικές (post-trading) διαδικασίες σε ένα μεγαλύτερο σύνολο εκκαθαριστών και θεματοφυλάκων υπερβαίνοντας τους γεωγραφικούς και τεχνολογικούς περιορισμούς του κλειστού Δικτύου Χρηματιστηριακών Συναλλαγών. Επίσης αναβάθμισε στην τελευταία υποστηριζόμενη έκδοση από την κατασκευάστρια εταιρία Oracle του λογισμικού βάσης του Σ.Α.Τ.

Για την ολοκλήρωση του έργου και την θέση σε παραγωγή απαιτήθηκε ο πλήρης επανέλεγχος του συστήματος (φόρμες, διαδικασίες, αναφορές) ώστε να εξασφαλιστεί η ορθή λειτουργία του.

Το πρώτο εξάμηνο του 2016 ολοκληρώθηκε ο έλεγχος των εφαρμογών και ταυτόχρονα διορθώθηκαν αστοχίες στην μετάφραση και προβλήματα τα όποια επήλθαν λόγω της μετάβασης στο νέο περιβάλλον.

Επίσης για την εξοικείωση των χρηστών στο νέο περιβάλλον, δόθηκε η δυνατότητα στα Εκκαθαριστικά Μέλη και στους Χειριστές Σ.Α.Τ. να εκτελέσουν και αυτοί δοκιμές για διάστημα δυο μηνών (Μάρτιο & Απρίλιο) στο περιβάλλον δοκιμών.

Τέλος, πραγματοποιήθηκε Γενική Δοκιμή, η οποία είχε ως στόχο να δώσει στα Εκκαθαριστικά Μέλη και στους Χειριστές Σ.Α.Τ., τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν τεχνικούς ελέγχους, προκειμένου να δοκιμαστεί η νέα έκδοση πριν την ενεργοποίησή της στο περιβάλλον παραγωγής. Για την υποστήριξη της Γενικής Δοκιμής

χρειάστηκε να προετοιμαστούν μια σειρά σεναρίων καθώς και να αναβαθμιστούν τα εγχειρίδια που περιγράφουν τις διαδικασίες εκκαθάρισης ώστε να είναι σύμφωνα με τις αλλαγές.

Στις 23/05/2016 τέθηκε σε λειτουργία το νέο περιβάλλον για τους εσωτερικούς χρήστες και στις 30/05/2016 τέθηκε σε λειτουργία το νέο περιβάλλον για τους εξωτερικούς χρήστες.

Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας της ΓΓΔΕ/ΥΠΟΙΚ για την έγκαιρη προετοιμασία και εκπλήρωση υποχρεώσεων του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών και των συμμετεχόντων στην ελληνική αγορά, αναφορικά με την Αυτόματη Ανταλλαγή Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία.

Οι σχετικές δράσεις και έργα αφορούν:

- Τη συμφωνία Ελλάδας – ΗΠΑ για την εφαρμογή της νομοθεσίας FATCA, όπως αναμένεται να ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία στο επόμενο διάστημα.
- Την οδηγία 2011/16/ΕΕ όπως έχει τροποποιηθεί με την Οδηγία 2014/107/ΕΕ, όπως έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με το ν.4170/2013 και το ν.4378/2016.
- Την Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών του ΟΟΣΑ («Κοινό Πρότυπο Αναφοράς»), όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με το ν.4428/2016.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το λειτουργικό αποτέλεσμα (EBIT) του 2016 του AthexCSD διαμορφώθηκε σε €1,7 εκ., έναντι €7,0 εκ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα εμφανίζοντας μείωση κατά 75,0% γεγονός το οποίο οφείλεται κυρίως στον περιορισμό των εσόδων από την πάγια χρέωση διακανονισμού που προέρχεται από τη μείωση των εσόδων της ATHEXCLEAR (οίκος εκκαθάρισης χρηματιστηριακών συναλλαγών), επί των οποίων υπολογίζονται.

Άλλοι παράγοντες που συντέλεσαν στην μείωση των κερδών το 2016 σε σχέση με την περσινή περίοδο είναι τα μειωμένα έσοδα κατά €1 εκ. από αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου καθώς επίσης και η πρόβλεψη επισφάλειας ύψους €824 χιλ. που έχει διενεργηθεί έναντι απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο.

Σύμφωνα με την απόφαση του Δ.Σ. της ATHEXCSD η Πάγια ετήσια χρέωση διακανονισμού εντολών υπολογίζεται σε ποσοστό 81% των εσόδων της εκκαθάρισης των συναλλαγών όπως διαμορφώνονται στον οίκο εκκαθάρισης, με ελάχιστο καταβαλλόμενο ποσό τα €7,5 εκ. και μέγιστο καταβαλλόμενο ποσό τα € 15,0 εκ. ετησίως.

Για το 2016 λόγω της σημαντικής πτώσης των συναλλαγών και ως εκ τούτου των εσόδων της Εταιρείας ATHEXCLEAR, εφαρμόστηκε το κατώτερο όριο των €7,5 εκ. με αποτελέσματα η ATHEXCLEAR να παρουσιάζει ζημιές. Έτσι η ATHEXCLEAR ζήτησε επίσημα από την ATHEXCSD και χορηγήθηκε με απόφαση Δ.Σ. έκπτωση ύψους €2,0 εκ. προκειμένου να αποφύγει η ATHEXCLEAR να εμφανίσει ζημιά λόγω της συγκεκριμένης διεταιρικής συναλλαγής. Αποτέλεσμα αυτού ήταν το έσοδο από την ετήσια χρέωση διακανονισμού να μειωθεί κατά €2,0 εκ. και να περιοριστεί στο ποσό των €5,5 εκ., μειωμένο κατά €2,8 εκ. από πέρσι.

Στη ίδια συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη μεταβολή του τρόπου υπολογισμού της πάγιας χρέωσης διακανονισμού για το 2017 σε 60% επί των εσόδων εκκαθάρισης της ATHEXCLEAR με ελάχιστο ετήσιο €3 εκ. και μέγιστο ετήσιο €15 εκ.

Τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους διαμορφώθηκαν σε €1,1 χιλ. στη χρήση 2016 έναντι κερδών €5,5 εκ. την αντίστοιχη περσινή χρήση.

Έσοδα

Το σύνολο του κύκλου εργασιών της Εταιρείας ανήλθε στο ποσό των €11,1εκ., έναντι €15,6 εκ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου, εμφανίζοντας μείωση κατά 28,5% που οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από την πάγια χρέωση διακανονισμού εντολών.

Έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα της Εταιρείας το 2016 διαμορφώθηκαν στα €7,9 εκ., έναντι €7,5 εκ. της περσινής χρήσης παρουσιάζοντας αύξηση 6,3%, λόγω κυρίως της διενέργειας πρόβλεψης επισφάλειας ύψους €824 χιλ. έναντι απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο.

Οι αμοιβές και έξοδα προσωπικού διαμορφώθηκαν στο ποσό των €3,8 εκ., έναντι των €4,2 εκ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου, εμφανίζοντας μείωση κατά 8,8%.

Ο φορολογικός συντελεστής, που εφαρμόστηκε για τον υπολογισμό των καθαρών κερδών μετά από φόρους, είναι 29%.

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε €24.078.000 και αποτελείται από 802.600 μετοχές ονομαστικής αξίας €30,00 η κάθε μία. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας δεν μεταβλήθηκε στη διάρκεια του 2016.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 25.5.2016 αποφάσισε στην αυτόκλητη καθολική συνεδρίαση της τη διανομή μερίσματος ύψους €4.013.000 ή €5,00 ανά μετοχή. Το μέρισμα καταβλήθηκε την 30.6.2016 στο Χρηματιστήριο Αθηνών ως μοναδικός μέτοχος της Εταιρείας.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Το σύνολο των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη ανέρχεται στο ποσό των €306 χιλ., και αφορούν αμοιβές διευθυντικών στελεχών, έναντι €361 χιλ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Πέραν αυτών των συναλλαγών δεν πραγματοποιήθηκαν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΛΠ 24, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιαστικά τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις της Εταιρείας κατά την εν λόγω περίοδο.

ΧΡΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Η Εταιρεία δε χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά μέσα για την εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ή της οικονομικής κατάστασης ή του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμιση.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Οι προοπτικές της Εταιρείας διαμορφώνονται από τις παρεμβάσεις που έμμεσα ή άμεσα δημιουργεί το θεσμικό πλαίσιο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την εστίαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη δυνατότητα χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη με μετοχικό κεφάλαιο εξαιτίας της συνεχούς απομόχλευσης στο τραπεζικό σύστημα και από τις ευρύτερες εξελίξεις στο διεθνές μακροοικονομικό περιβάλλον και φυσικά στην Ελλάδα.

Σε αυτές τις συνθήκες, η Εταιρεία προσπαθεί να μειώνει το κόστος λειτουργίας της, να φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία των αγορών της, να παρέχει υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, να αξιοποιεί τις υποδομές της εμπλουτίζοντάς τες με νέα προϊόντα και υπηρεσίες και να επιτελέσει αποτελεσματικά το ρόλο της στην μεταφορά επενδυτικών πόρων στον παραγωγικό ιστό της Ελλάδας.

Ο Κανονισμός EMIR, που επηρεάζει άμεσα τον Όμιλο του Χρηματιστηρίου Αθηνών, που ανήκει η Εταιρεία και έχει ξεκινήσει η υλοποίησή του με τις εγκρίσεις των Κανονισμών Εκκαθάρισης Συναλλαγών Αξιών και Παραγώγων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δημιουργεί ένα ενιαίο ευρωπαϊκό περιβάλλον δομής, αδειοδότησης, λειτουργίας και επιτήρησης των Οίκων Εκκαθάρισης, ενώ η υπό εξέλιξη CSDR δημιουργεί αντίστοιχο περιβάλλον για τα Αποθετήρια.

Η προσαρμογή του Ομίλου στα νέα μοντέλα λειτουργίας δημιουργεί ευκαιρίες ανάπτυξης νέων εργασιών και συνεργασιών και τις προϋποθέσεις αποτελεσματικής και κερδοφόρας λειτουργίας σε ένα διεθνές περιβάλλον μεγαλύτερης ασφάλειας και μικρότερων κινδύνων.

Η επιδείνωση της πορείας της Ελληνικής οικονομίας τα τελευταία χρόνια επηρέασε σημαντικά τη συναλλακτική δραστηριότητα και τις τιμές στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η πτώση της αξίας των μετοχών επηρέασε αρνητικά και την αξία των συναλλαγών στις αγορές αξιών και παραγώγων επί των οποίων εισπράττει μεγάλο μέρος των εσόδων του Ομίλου Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η άρτια οργάνωση του Ομίλου, η απόσκοπη λειτουργία της Χρηματιστηριακής αγοράς, οι συνεχείς επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό και διαδικασίες, η έλλειψη δανειακών υποχρεώσεων, η αναγνώριση της αξιοπιστίας της από διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης καθώς και η ρευστότητα που διαθέτει αποτελούν τα εχέγγυα για τη μακροχρόνια επιβίωση με σημαντικά οφέλη για τους μετόχους. Η πρόσφατη οικονομική κρίση επιδρά αρνητικά στην κερδοφορία του Ομίλου, όμως εκτιμάται ότι με την υλοποίηση των συμφωνημένων ενεργειών στο πλαίσιο της Ε.Ε και εντός του Ευρωσυστήματος, θα ξεπεραστούν τα όποια εμπόδια και η χώρα θα επανέλθει σε τροχιά ανάπτυξης υποστηριζόμενη από απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, που γίνονται σταδιακά νόμος του κράτους.

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Τα έσοδα της Εταιρείας και του Ομίλου, διαμορφώνονται σε μεγάλο βαθμό από παράγοντες τους οποίους δεν δύναται να επηρεάσει, καθώς συνδέονται με τις εξελίξεις των μεγεθών της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, τα οποία με τη σειρά τους επηρεάζονται από μια σειρά από παράγοντες, όπως τα βασικά οικονομικά στοιχεία των εισηγμένων εταιρειών, τα θεμελιώδη μακροοικονομικά στοιχεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς επίσης και από τις εξελίξεις στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Σημαντικές πηγές εσόδων για την Εταιρεία, εκτός από τις προμήθειες των ΟΤΧ συναλλαγών (εξωχρηματιστηριακές μεταβιβάσεις) που διενεργούνται στις αγορές του Χρηματιστηρίου Αθηνών, είναι η πάγια χρέωση διακανονισμού συναλλαγών καθώς και οι εντολές γνωστοποίησης συναλλαγών. Επίσης η Εταιρεία έχει έσοδα από την υπηρεσία In Broker και την υπηρεσία Colocation. Αντίθετα με το σκέλος των εσόδων, των οποίων το μέγεθος δεν μπορεί να ελεγχθεί από τις Εταιρείες του Ομίλου, στο σκέλος των εξόδων καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες εξορθολογισμού τους, με σκοπό τη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου ακόμα και υπό δυσμενείς συνθήκες αγοράς.

Η οικονομική κρίση που μαστίζει την Ελληνική Οικονομία τα τελευταία χρόνια έχει αυξήσει τους κινδύνους για τους ξένους και ντόπιους επενδυτές με αποτέλεσμα τη σημαντική πτώση των χρηματιστηριακών συναλλαγών καθώς και των εταιρικών πράξεων των εισηγμένων εταιρειών εκτός των τραπεζών.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου Η Εταιρεία εκτίθεται σε περιορισμένο φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους θεωρητικά υπάγεται, είναι κίνδυνοι αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος ταμειακών ροών.

Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας διεκπεραιώνεται μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών του Ομίλου και της Εταιρείας και τα βασικά στοιχεία αναλύονται παρακάτω:

Συναλλαγματικός κίνδυνος Ο Κίνδυνος αυτός δεν επηρεάζει ουσιαστικά τη λειτουργία της Εταιρείας, δεδομένου ότι οι συναλλαγές με τους πελάτες & τους προμηθευτές σε ξένο νόμισμα είναι ελάχιστες.

Κίνδυνος τιμής Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής της αξίας των χρεογράφων.

Πιστωτικός κίνδυνος Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας συνίσταται κυρίως από συναλλαγές της αγοράς αξιών και εισπράττεται από το ΧΑ. Στη βάση αυτή ο πιστωτικός κίνδυνος εκτιμάται ότι είναι ελάχιστος.

Κίνδυνος ρευστότητας Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα με τη διατήρηση επαρκών διαθεσίμων, ενώ τα έσοδα από συναλλαγές εισπράττονται άμεσα.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών της εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων Τα λειτουργικά έσοδα, όσο και οι ταμειακές ροές, της Εταιρείας είναι ανεξάρτητα από μεταβολές των επιτοκίων.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η Εταιρική Υπευθυνότητα είναι ένα βασικό χαρακτηριστικό των προηγμένων κοινωνιών και οικονομιών και αφορά στη συνεχή προσπάθεια για την ενίσχυση του οικονομικού περιβάλλοντος, την καλλιέργεια ανοικτού διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη αλλά και την ενεργή συμμετοχή των επιχειρήσεων στην κοινωνία.

Με δεδομένο ότι οι επιχειρήσεις αποτελούν οντότητες άρρηκτα συνδεδεμένες με το κοινωνικό σύνολο μέσα στο οποίο δραστηριοποιούνται, επηρεάζοντας και επηρεαζόμενες από τα δεδομένα της εποχής και του χώρου δράσης τους οφείλουν να αναγνωρίζουν την ευθύνη που τους αναλογεί απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον. Ένας από τους άξονες, μέσω των οποίων εκφράζεται η κοινωνική υπευθυνότητα των επιχειρήσεων είναι η Εταιρική Υπευθυνότητα.

Στον Όμιλο πιστεύουμε ότι η Εταιρική Υπευθυνότητα είναι υπόθεση όλων μας. Είναι η ευθύνη μας για τον αντίκτυπό μας στην κοινωνία και το περιβάλλον. Ο Όμιλος μας δραστηριοποιείται σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον και έρχεται αντιμέτωπος καθημερινά με προκλήσεις που αφορούν στην αποδοτικότητα του αλλά και στην παρουσία του ως αναπόσπαστου μέλους του κοινωνικού και οικονομικού γίνεσθαι. Στο περιβάλλον αυτό, η τάση που ισχύει παγκοσμίως πλέον είναι να ενθαρρύνονται οι επιχειρήσεις για την ανάληψη μεγαλύτερων πρωτοβουλιών στον τομέα της Εταιρικής Υπευθυνότητας καθώς αναγνωρίζεται ο καθοριστικός τους ρόλος και η συνεισφορά τους στις κοινωνικές προκλήσεις.

Για εμάς στον Όμιλο, η Εταιρική Υπευθυνότητα σχετίζεται άμεσα με την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, έχει εθελοντικό χαρακτήρα δράσεων και αποτελεί στρατηγική μας επιλογή. Έχουμε δημιουργήσει και συνεχίζουμε ένα πρόγραμμα δράσεων που αφορά το περιβάλλον, τον άνθρωπο και την παιδεία:

- Προσπαθούμε να συμβάλλουμε στη μείωση της φτώχειας ενισχύοντας το έργο εθελοντικών οργανισμών που στηρίζουν συνανθρώπους μας.
- Συνεχίζουμε τις προσπάθειες μας για την προστασία του περιβάλλοντος με καθημερινές ενέργειες ανακύκλωσης και υιοθέτηση απλών πρακτικών λειτουργίας του κτιρίου που έχουν σαν σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας.
- Προωθούμε και στηρίζουμε ένα πρόγραμμα ενημέρωσης & εκπαίδευσης σε μαθητές, φοιτητές και στελέχη της αγοράς στοχεύοντας στην ανάπτυξη της χρηματιστηριακής παιδείας.
- Υποστηρίζουμε ως ενεργό Μέλος τις προσπάθειες του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Υπευθυνότητα που στοχεύει στην προώθηση και προβολή της Εταιρικής Υπευθυνότητας τόσο στο επιχειρηματικό και κοινωνικό σύνολο όσο και στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ κερδοφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Λόγω της πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών επί των οποίων υπολογίζονται τα έσοδα εκκαθάρισης για την ATHEXCLEAR, ενεργοποιήθηκε η ελάχιστη χρέωση των 7,5 εκ. για την ετήσια πάγια χρέωση διακανονισμού που καταβάλλει η ATHEXCLEAR προς την Εταιρεία, με αποτέλεσμα η ATHEXCLEAR να εμφανίζει σημαντικές ζημιές. Με επιστολή της η ATHEXCLEAR ζήτησε έκπτωση €2,0 από την Εταιρεία, το Διοικητικό Συμβούλιο της οποίας απεδέχθη την χορήγηση έκπτωσης. Αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν να περιοριστεί το έσοδο από την πάγια χρέωση διακανονισμού στα €5,5 εκ. για την Εταιρεία για τη χρήση του 2016.

Στη συνέχεια το Δ.Σ. αποφάσισε τη μεταβολή του τρόπου υπολογισμού της πάγιας χρέωσης διακανονισμού για το 2017 σε 60% επί των εσόδων εκκαθάρισης με ελάχιστο ετήσιο τα €3 εκ. και μέγιστο ετήσιο τα €15 εκ. και την αντίστοιχη τροποποίηση της Απόφασης 1 περί χρεώσεων της ATHEXCSD.

Δεν υπάρχει άλλο γεγονός με σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Εταιρείας, που έλαβε χώρα ή ολοκληρώθηκε μετά την 31.12.2016, ημερομηνία των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του 2016 και μέχρι την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων του 2016 από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 27.3.2017.

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2017

Το Διοικητικό Συμβούλιο

3. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Έκθεση Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

Προς τους μετόχους της Εταιρείας «**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ATHEXCSD)**»

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέξαμε τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ATHEXCSD)**», οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β' /2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ATHEXCSD)**» κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά την γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχο μας, για την Εταιρεία «**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ATHEXCSD)**» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2017

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΑΜ ΣΟΕΛ 16201

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΜΙΝΑΡΗΣ
ΑΜ ΣΟΕΛ 20411

ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ)
ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Α.Ε.
ΧΕΙΜΑΡΡΑΣ 8B, 151 25, ΜΑΡΟΥΣΙ ΑΘΗΝΑ
Α.Μ. ΣΟΕΛ ΕΤΑΙΡΙΑΣ 107

4. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

για την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

4.1. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημ.	01.01	01.01
		31.12.2016	31.12.2015
Εσοδα			
Διακανονισμός Συναλλαγών (Settlement)	5.6	7.503	10.727
Υπηρεσίες Αποθετηρίου	5.7	2.085	3.211
Υπηρεσίες Πληροφορικής	5.8	46	51
Νέες Υπηρεσίες (ΧΝΕΤ, ΚΠ ΧΑΚ-Sibex, Πληροφορική)	5.9	880	926
Λοιπές Υπηρεσίες	5.10	607	644
Κύκλος κύριων εργασιών		11.121	15.559
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	5.11	(98)	(110)
Σύνολο εσόδων		11.023	15.449
Κόστος εργασιών και δαπανών			
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	5.12	3.788	4.154
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	5.13	101	71
Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	5.14	633	764
Συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη	5.15	302	289
Φόροι	5.16	388	330
Διαχείριση κτηρίων/εξοπλισμού	5.17	419	489
Εξοδα μάρκετινγκ και διαφήμισης	5.18	17	20
Εξοδα συμμετοχής σε φορείς	5.19	373	317
Ασφάλιστρα	5.20	17	14
Εξοδα λειτουργίας	5.21	144	333
ΤτΕ - χρηματικός διακανονισμός	5.22	56	55
Λοιπά έξοδα	5.23	60	40
Σύνολο λειτουργικών εργασιών και δαπανών προ νέων δραστηριοτήτων και αποσβέσεων		6.298	6.876
Δαπάνες Νέων Υπηρεσιών (ΧΝΕΤ,ΚΠ ΧΑΚ-Sibex,Πληροφορική)	5.24	684	714
Δαπάνες επανατιμολογούμενες	5.25	114	14
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	5.30	824	(154)
Σύνολο κόστους λειτουργικών εργασιών με νέες δραστηριότητες προ αποσβέσεων		7.920	7.450
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)		3.103	7.999
Αποσβέσεις	5.27	(1.359)	(1.014)
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)		1.744	6.985
Εσοδα κεφαλαίων	5.31	170	340
Αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων (Κέρδη-(ζημίες)	5.27	0	691
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.31	(1)	(3)
Κέρδη προ φόρων (EBT)		1.913	8.013
Φόρος εισοδήματος	5.26	(809)	(2.511)
Κέρδη μετά από φόρους(A)		1.104	5.502
Κέρδη μετά από φόρους (A)		1.104	5.502
Αναλογιστικά Κέρδη/Ζημίες από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού (σημ.5.34)		7	53
Επίδραση φόρου εισοδήματος (σημ.5.26)		(2)	(15)
Καθαρά Λοιπά συνολικά εισοδήματα (B)		5	38
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα (A) + (B)		1.109	5.540

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 64 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

4.2. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημ.		
		31.12.2016	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	5.27	21.711	22.708
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.27	1.165	1.012
Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.28	57	57
		22.933	23.777
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Πελάτες	5.30	2.036	5.228
Λοιπές απαιτήσεις	5.30	2.582	6.830
Φόρος εισοδήματος απαιτητός	5.26	1.007	1.227
Ταμειακά διαθέσιμα και Ισοδύναμα	5.31	18.271	18.364
		23.896	31.649
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		46.829	55.426
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Κεφάλαιο και αποθεματικά			
Μετοχικό Κεφάλαιο	5.32	24.078	24.078
Αποθεματικά	5.32	9.390	9.115
Αποτελέσματα εις νέο	5.32	6.280	9.459
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		39.748	42.652
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Επιχορηγήσεις & λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.33	13	37
Προβλέψεις	5.34	743	732
Αναβαλλόμενη φορολογία	5.29	1.711	1.873
		2.467	2.642
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.35	4.427	9.954
Ασφαλιστικοί οργανισμοί		187	178
		4.614	10.132
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		7.081	12.774
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		46.829	55.426

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 64 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

4.3. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά Κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01/01/2015	24.078	0	8.625	13.478	46.181
Κέρδη περιόδου				5.502	5.502
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους				38	38
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0		5.540	5.540
Διανομή μερίσματος	0			(9.069)	(9.069)
Διανομή κερδών σε αποθεματικά			490	(490)	
Υπόλοιπα 31/12/2015	24.078	0	9.115	9.459	42.652
Κέρδη περιόδου				1.104	1.104
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους				5	5
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	1.109	1.109
Διανομή κερδών σε αποθεματικά			275	(275)	0
Διανομή μερίσματος (5.36)				(4.013)	(4.013)
Υπόλοιπα 31/12/2016	24.078	0	9.390	6.280	39.748

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 64 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

4.4. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

(Σε χιλ.€)	Σημ.		
		1.1- 31.12.2016	1.1- 31.12.2015
Ταμειακές ροες από λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη προ φόρων		1.913	8.013
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για:			
Αποσβέσεις	5.27	1.359	1.014
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	5.12	(19)	32
Αναπροσαρμογή παγίων	5.27		(691)
Αποσβεσεις επιχορηγήσεων	5.33	24	24
Εσοδα τόκων	5.31	(170)	(340)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	5.31	1	3
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογ/σμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτ/κές δραστ/τες			
Αύξηση/Μείωση απαιτήσεων		7.440	646
Μείωση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		(5.518)	2.186
Σύνολο προσαρμογών για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης		5.030	10.887
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	5.31	(1)	(3)
Πληρωμές για αποζημιώσεις προσωπικού		(45)	(114)
Καταβεβλημένοι φόροι εισοδήματος		(719)	(6.269)
Σύνολο εισροών/εκροών από λειτ/κές δραστ/τες (α)		4.265	4.501
Αγορά ενσώματων και άυλων στοιχείων	5.27	(515)	(477)
Εισπραχθέντες τόκοι	5.31	170	340
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδ/κές δραστ/τες (β)		(345)	(137)
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες			
Πληρωμές μερισμάτων	5.36	(4.013)	(9.069)
Σύνολο εκροών από χρημ/κές δραστ/τες (γ)		(4.013)	(9.069)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου (α) + (β) + (γ)		(93)	(4.705)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	5.31	18.364	23.069
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	5.31	18.271	18.364

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 64 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ετήσιων συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2016

5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η Εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ Α.Ε.» ιδρύθηκε το 1995 και είναι εγγεγραμμένη στο ΓΕΜΗ (Γενικό Εμπορικό Μητρώο) με αριθμό 057958104000. Μετά την αναδιάρθρωση του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών, έδρα της Εταιρείας έχει ορισθεί ο Δήμος της Αθήνας και τα γραφεία της βρίσκονται στη Λεωφόρο Αθηνών 110. Ο καταστατικός σκοπός της Εταιρείας είναι ο εξής:

- Η παροχή υπηρεσιών υποστήριξης της λειτουργίας οργανωμένων αγορών.
- Ο διακανονισμός των συναλλαγών επί των κινητών αξιών που αναπτύσσονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή άλλα χρηματιστήρια ή οργανωμένες αγορές αξιών.
- Ο διακανονισμός των εξωχρηματιστηρικών μεταβιβάσεων επί των κινητών αξιών.
- Η παροχή υπηρεσιών καταγραφής και διακανονισμού επί των άυλων τίτλων εισηγμένων ή μη στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε άλλα χρηματιστήρια ή οργανωμένες αγορές αξιών.
- Η παροχή υπηρεσιών σε θέματα: διανομής μερισμάτων, εξόφλησης τοκομεριδίων, διανομής αξιογράφων, μεσολάβησης στη μεταβίβαση δικαιωμάτων προτιμήσεως ή δικαιωμάτων σε λήψη μετοχών χωρίς αντάλλαγμα και η άσκηση κάθε συναφούς με τα πιο πάνω δραστηριότητας.
- Η ανάπτυξη, διαχείριση και εκμετάλλευση του μηχανογραφικού και λειτουργικού συστήματος καταχώρησης των άυλων αξιών.
- Η άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων για την προώθηση και παροχή υπηρεσιών λογισμικού και χρήσης/αναμετάδοσης Πληροφορίας Χρηματοοικονομικών Αγορών (Market Data) της Ελλάδας και του εξωτερικού, ως Αναμεταδότης Πληροφορίας (Data Vendor), καθώς και την εν γένει προβολή, διάθεση, υποστήριξη, παρακολούθηση λειτουργία και εμπορική εκμετάλλευση προϊόντων, συστημάτων και εφαρμογών εξειδικευμένου σχετικού λογισμικού, βάσει αντίστοιχων συμβάσεων άδειας με μεταπώλησης και εμπορικής εκμετάλλευσης τους από την Εταιρεία

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2016 της Εταιρείας έχουν εγκριθεί στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 27.3.2017. Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις που καταρτίζει ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών και έχουν δημοσιοποιηθεί με ανάρτηση τους στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.athexgroup.gr.

Διαχειριστής Συστήματος Άυλων Τίτλων

Μετά την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών του Ομίλου ΕΧΑΕ, η Εταιρεία απέκτησε την ιδιότητα του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών που παρέχει υπηρεσίες Μητρώου και Διακανονισμού και την ιδιότητα του Διαχειριστή του Συστήματος Άυλων Τίτλων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και την υπ' αριθμόν 667/9.12.2013 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (Φεκ. Β' 3307/24.12.2013).

Σύμφωνα με την απόφαση 1 περί «χρεώσεων διαχείρισης και λειτουργίας στου Σ.Α.Τ» στο άρθρο 1 για τις υπηρεσίες διακανονισμού που παρέχει η Εταιρεία σε οίκους εκκαθάρισης καταβάλλεται πάγια ετήσια χρέωση διακανονισμού εντολών, η οποία προσδιορίζεται σε ποσοστό 81% των εσόδων της εκκαθάρισης των συναλλαγών που διαμορφώνονται στον οίκο εκκαθάρισης με ελάχιστο καταβαλλόμενο ποσό €7,5 εκ και μέγιστο τα €15,0 εκ. Τα έσοδα της Εταιρείας από την παραπάνω δραστηριότητα από την AthexClear για το 2016 διαμορφώθηκαν σε €5,5 εκ. (σημ. 5.6).

5.2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) καθώς και σύμφωνα με τις σχετικές Διερμηνείες τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών Προτύπων του ΣΔΛΠ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζονται υποχρεωτικά για τις χρήσεις που λήγουν την 31 Δεκεμβρίου 2016. Δεν υπάρχουν πρότυπα και διερμηνείες προτύπων που να έχουν εφαρμοστεί πριν την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής τους.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων σε εύλογες αξίες (Εμπορικό χαρτοφυλάκιο χρεογράφων, Διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία) και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας «going concern».

Η άρτια οργάνωση της Εταιρείας και του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών, η άψογη λειτουργία της Χρηματιστηριακής αγοράς, οι συνεχείς επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό και διαδικασίες, η έλλειψη δανειακών υποχρεώσεων, η αναγνώριση της αξιοπιστίας της από διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης καθώς και η ρευστότητα που διαθέτει αποτελούν τα εχέγγυα για τη μακροχρόνια επιβίωση με σημαντικά οφέλη για τους μετόχους. Η πρόσφατη οικονομική κρίση που διέρχεται η χώρα, και η επιβολή των capital controls δημιουργούν σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία και την κερδοφορία της Εταιρείας, όμως εκτιμάται ότι με την υλοποίηση των συμφωνημένων ενεργειών του τρίτου μνημονίου που έχει υπογράψει η Ελληνική Κυβέρνηση στο πλαίσιο της Ε.Ε και εντός του Ευρωσυστήματος, θα ξεπεραστούν τα όποια εμπόδια και η χώρα θα επανέλθει σε τροχιά ανάπτυξης υποστηριζόμενη από απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, που γίνονται σταδιακά νόμος του κράτους.

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί όπως η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε σημαντικές παραδοχές και λογιστικές εκτιμήσεις που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών Ενεργητικού και Παθητικού, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, καθώς και τα παρουσιαζόμενα έσοδα και έξοδα κατά την υπό εξέταση χρήση. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις περιστάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι δεν υπάρχουν εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

Οι τομείς όπου απαιτούν υψηλότερου βαθμού κρίση και όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις Οικονομικές Καταστάσεις παρατίθενται κατωτέρω:

Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση από την Εταιρεία για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικά αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος στη χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών θα λάβει χώρα (σημείωση 5.26).

Προβλέψεις για εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται (σημείωση 5.30).

Ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων- Αποτίμηση

Η Διοίκηση προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις αναφορικά με την ωφέλιμη ζωή των αποσβεστέων παγίων. Αυτές οι υπολειπόμενες ωφέλιμες ζωές επανεκτιμώνται περιοδικά για να εκτιμηθεί κατά πόσο συνεχίζουν να είναι κατάλληλες. Επίσης η Διοίκηση αξιολογεί τις συνθήκες της αγοράς των ακίνητων και προβαίνει σε εκτιμήσεις αναφορικά με την αποτίμηση τους (σημ. 5.27).

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, το ρυθμό αύξησης των μισθών και τα ποσοστά θνησιμότητας. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα (σημείωση 5.12).

Έλεγχος απομείωσης συμμετοχών

Η Εταιρεία διενεργεί τον σχετικό έλεγχο απομείωσης των συμμετοχών της όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Προκειμένου να γίνει ο έλεγχος απομείωσης γίνεται προσδιορισμός της αξίας χρήσης («value in use») των θυγατρικών. Ο εν λόγω προσδιορισμός της αξίας χρήσης απαιτεί να γίνει μία εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών της κάθε θυγατρικής και να επιλεγεί το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης, με βάση το οποίο θα καθοριστεί η παρούσα αξία των ανωτέρω μελλοντικών ροών (σημείωση 5.28).

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται λόγω αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών στο βαθμό που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα στο μέλλον για να χρησιμοποιηθούν έναντι των ζημιών αυτών. Σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης απαιτούνται για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, με βάση τον πιθανό χρόνο και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το φορολογικό προγραμματισμό της οντότητας βλέπε (σημ. 5.29).

Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση του προσωπικού υπολογίζονται βάσει αναλογιστικών μεθόδων η διενέργεια των οποίων απαιτεί από την Διοίκηση να εκτιμήσει συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η μελλοντική αύξηση των αμοιβών των εργαζομένων κλπ. Η Διοίκηση προσπαθεί, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτές (σημ.5.12 & 5.34).

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μη συμβούν καθώς και της επίδρασης που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στη δραστηριότητα της Εταιρείας (σημ. 5.34).

Πηγές αβεβαιότητας εκτιμήσεων

Δεν υπάρχουν σημαντικές παραδοχές οι οποίες να έγιναν σχετικά με το μέλλον ή άλλες πηγές αβεβαιότητας των εκτιμήσεων και που να μπορούν να προκαλέσουν σημαντικό κίνδυνο για ουσιώδης προσαρμογή στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος.

Η οικονομική κρίση της χώρας εντείνει την αβεβαιότητα και την ανησυχία, όμως μετά τη συμφωνία με τους δανειστές εντός ΕΕ και εντός της Ευρωζώνης και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του προγράμματος από τους θεσμούς, η Ελλάδα σταδιακά αναμένεται να ξεπεράσει την οικονομική κρίση και υποστηριζόμενη από τις σημαντικές και απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, να εισέλθει σε τροχιά ανάπτυξης.

Δρώσα οικονομική μονάδα (going concern)

Η Διοίκηση εξετάζει τα βασικά χρηματοοικονομικά στοιχεία και, κατά περίπτωση, την τήρηση των μεσοπρόθεσμων προϋπολογισμών, μαζί με τους υφιστάμενους δανειακούς όρους αν υπάρχουν, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η υπόθεση της δρώσας οικονομικής μονάδας (going concern) είναι κατάλληλη να χρησιμοποιηθεί για την κατάρτιση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Εκτιμάται ότι μετά τη συμφωνία με τους θεσμούς, την υπογραφή του τρίτου μνημονίου και την υλοποίηση των δεσμεύσεων, σταδιακά θα ξεπεραστεί η κρίση που αντιμετωπίζει η Ελληνική Οικονομία. Η θετική αξιολόγηση του προγράμματος από τους θεσμούς και η άρση των capital controls θα βοηθήσει την επαναφορά του υγιούς οικονομικού κλίματος και περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Οι Εταιρείες του Ομίλου είναι πολύ καλά τοποθετημένες στην εγχώρια και διεθνή Χρηματιστηριακή αγορά και άρτια οργανωμένες ώστε να ξεπερνούν επιτυχώς τις όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν.

5.3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά τη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων έχουν ως εξής:

5.3.1. Βάση ενοποίησης

(α) Θυγατρικές

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών και των θυγατρικών του Εταιρειών. Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες (συμπεριλαμβανομένου και των εταιρειών ειδικού σκοπού) στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε, ή έχει δικαιώματα σε, διάφορες αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της εξαγοράς για τη λογιστικοποίηση της συνένωσης επιχειρήσεων. Το τίμημα της εξαγοράς για την απόκτηση μιας θυγατρικής εταιρείας υπολογίζεται ως το σύνολο των εύλογων αξιών των περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο. Το αντίτιμο της συναλλαγής περιλαμβάνει επίσης την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από μια συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος.

Σε μια συνένωση επιχειρήσεων οι συναφείς με την εξαγορά δαπάνες εξοδοποιούνται. Το αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Σε περίπτωση ύπαρξης μη ελέγχουσας συμμετοχής, ο Όμιλος την αναγνωρίζει είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της καθαρής θέσης της αποκτηθείσας εταιρείας.

Στη περίπτωση που μία απόκτηση πραγματοποιείται σε επιμέρους στάδια, η λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας που αποκτάται και κατείχε ο Όμιλος την ημερομηνία της εξαγοράς, επαναπροσδιορίζεται στην εύλογη αξία της. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από τον επαναπροσδιορισμό της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Κάθε ενδεχόμενο τίμημα, που δίνεται από τον Όμιλο, αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του την ημερομηνία της εξαγοράς. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, που θεωρήθηκε στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρέωση, αναγνωρίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στην κατάσταση των αποτελεσμάτων, είτε ως αλλαγή των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Το ενδεχόμενο τίμημα που χαρακτηρίστηκε ως κεφάλαιο δεν επαναυπολογίζεται και οι ακόλουθοι διακανονισμοί του γίνονται εντός των ιδίων κεφαλαίων.

Η υπεραξία που αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης, είναι το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος που καταβλήθηκε και του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή, έναντι των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εφόσον η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερη του συνόλου του τιμήματος, το κέρδος από τη συναλλαγή αναγνωρίζεται στην κατάσταση του Συνολικού Εισοδήματος.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετράται στο κόστος μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία που δημιουργείται από την απόκτηση εταιρειών, κατανέμεται μετά την ημερομηνία εξαγοράς σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών του Ομίλου που αναμένεται να ωφεληθεί από την απόκτηση, ανεξαρτήτως αν τα στοιχεία του ενεργητικού ή οι υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας αποδίδονται στη μονάδα αυτή.

Στην περίπτωση που η υπεραξία κατανέμεται σε μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και μέρος της δραστηριότητας αυτής της μονάδας εκποιηθεί, η υπεραξία που σχετίζεται με το μέρος της δραστηριότητας που εκποιήθηκε συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία αυτής, όταν καθορίζεται το κέρδος ή η ζημία από την πώληση. Στην περίπτωση αυτή, η υπεραξία που εκποιήθηκε υπολογίζεται με βάση τις σχετικές αξίες της εκποιούμενης δραστηριότητας και του μέρους της μονάδας ταμειακών ροών που διατηρήθηκε.

Οι τυχόν ζημίες μερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και αν το υπόλοιπο καταστεί αρνητικό.

Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Η αξία κτήσης προσαρμόζεται έτσι ώστε να ενσωματώνει τις αλλαγές στο τίμημα από τροποποιήσεις του ενδεχόμενου τιμήματος.

Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών Εταιρειών συντάσσονται την ίδια ημερομηνία και χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές αρχές με τη Μητρική Εταιρεία. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα υπόλοιπα και τα δεδουλευμένα κέρδη/ζημίες στις συναλλαγές μεταξύ των Εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται.

(β) Αλλαγές του ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες χωρίς μεταβολή στο καθεστώς ελέγχου

Οι συναλλαγές με τις μη ελέγχουσες συμμετοχές που έχουν ως αποτέλεσμα την διατήρηση του ελέγχου μιας θυγατρικής από τον Όμιλο θεωρούνται συναλλαγές των ιδίων κεφαλαίων, δηλαδή συναλλαγές μεταξύ των ιδιοκτητών. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του καταβληθέντος τιμήματος και του μέρους της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής Εταιρείας που αποκτήθηκε αναγνωρίζεται επίσης, στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση θυγατρικών Εταιρειών

Όταν ο Όμιλος παύει να έχει τον έλεγχο μιας θυγατρικής Εταιρείας και εφόσον συνεχίζει να διατηρεί οποιαδήποτε συμμετοχή σε αυτήν, τότε η συμμετοχή επαναυπολογίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία που παύει ο έλεγχος και οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλαγή στη λογιστική αξία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Για σκοπούς λογιστικής παρακολούθησης η εύλογη αξία είναι η αρχική τρέχουσα αξία της εναπομένουσας συμμετοχής στην συγγενή Εταιρεία, την κοινοπραξία ή το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού. Επιπλέον, κάθε ποσό που αναγνωρίστηκε προηγουμένως στα λοιπά συνολικά εισοδήματα σχετικά με την Εταιρεία αυτή, λογιστικοποιείται με την ίδια μέθοδο που θα εφάρμοζε ο Όμιλος στη περίπτωση που θα εκποιούσε απευθείας τα στοιχεία του ενεργητικού της ή τις υποχρεώσεις της. Το γεγονός αυτό μπορεί να σημαίνει ότι τα ποσά που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναταξινομούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

5.3.2. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Οικονομικών Καταστάσεων των Εταιρειών του Ομίλου επιμετρούνται στο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο κάθε Εταιρεία λειτουργεί (λειτουργικό νόμισμα). Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Μητρικής Εταιρείας.

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που υφίστανται κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα καθώς και από την αποτίμηση, στο τέλος της χρήσης, των νομισματικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων που είναι εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στην

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

5.3.3. Πάγια περιουσιακά στοιχεία

Επενδύσεις σε Ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται τα ακίνητα τα οποία κατέχονται είτε για απόδοση ενοικίων είτε για κεφαλαιουχικό κέρδος είτε και για τα δύο. Ως επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται μόνο οι εδαφικές εκτάσεις και τα κτίρια.

Επενδύσεις σε ακίνητα αρχικώς επιμετρούνται στο κόστος. Στο αρχικό κόστος περιλαμβάνονται και τα έξοδα συναλλαγών: επαγγελματικές και νομικές δαπάνες, φόροι μεταβίβασης και άλλα άμεσα κόστη.

Μετά την αρχική επιμέτρηση οι Επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στη εύλογη αξία μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Μεταφορές σε Επενδύσεις από ακίνητα γίνονται μόνο όταν μεταβληθεί ο σκοπός της χρήσης τους, που καταδεικνύεται με το πέρας της χρήσης τους, στην έναρξη μακροχρόνιας χρηματοδοτικής μίσθωσης σε τρίτους ή την ολοκλήρωση της κατασκευής ή ανάπτυξής τους. Μεταφορές από Επενδύσεις σε Ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρξει μεταβολή στο σκοπό της χρήση τους, όπως καταδεικνύεται από την έναρξη της χρήσης τους από τον Όμιλο ή την έναρξη της ανάπτυξής τους με σκοπό την πώληση.

Για μια μεταφορά από Επενδύσεις σε ακίνητα που απεικονίζεται στην πραγματική αξία σε ιδιοχρησιμοποιούμενο από ιδιοκτήτη ακίνητο, το κόστος του ακινήτου για τη μετέπειτα λογιστική του αντιμετώπιση (σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. 16), είναι το κόστος κτήσεως μείον οι συσσωρευμένες αποσβέσεις.

Οι αποσβέσεις των Επενδύσεων σε Ακίνητα (πλην των εδαφικών εκτάσεων, τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία εκτιμάται σε 25 έτη.

Η ωφέλιμη ζωή των Επενδύσεων σε Ακίνητα και η υπολειμματική τους αξία αναθεωρούνται ετησίως. Όταν οι λογιστικές αξίες των Επενδύσεων σε Ακίνητα υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Λόγω της διαφαινόμενης πτώσης της αξίας των οικοπέδων και των κτιρίων που προήλθε από την οικονομική κρίση, ο Όμιλος αποφάσισε να αναθέσει την μελέτη προσδιορισμού της εμπορικής αξίας των ακινήτων του, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ 13, σε ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές. Η μελέτη παραδόθηκε στις αρχές Μαρτίου 2016, ενώ ο Όμιλος και η Εταιρεία προσαρμοσε την αξία του ακινήτου της 31.12.2015 σύμφωνα με το αποτέλεσμα της μελέτης.

Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

Τα ακίνητα (οικόπεδα - κτίρια) που ανήκουν στα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις αναπροσαρμοσμένες αξίες τους με την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ και στη συνέχεια στη εύλογη αξία.

Λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής χρήσης της χώρας και της απόρροιας αυτού του γεγονότος, πτώσης της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, ο όμιλος αποφάσισε να αναθέσει την μελέτη προσδιορισμού της εμπορικής αξίας των ακινήτων του Ομίλου, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ 13, σε ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές. Η μελέτη παραδόθηκε στις αρχές Μαρτίου 2016, όμως ο Όμιλος προσαρμοσε την αξία των ακινήτων της 31.12.2015 σύμφωνα με το αποτέλεσμα της μελέτης, προκειμένου να εμφανίσει στον ισολογισμό το fair value των ακινήτων.

Αν και η μελέτη εκτίμησης δεν ανέδειξε σημαντική συνολική διαφορά με τη λογιστική αξία των ακινήτων σε επίπεδο Ομίλου όπως εμφανιζόταν στα λογιστικά βιβλία, εν τούτοις εμφάνισε σημαντικές αποκλίσεις σε συγκεκριμένα κτίρια καθώς και σημαντικές διαφορές αξίας μεταξύ οικοπέδων και κτισμάτων στα ίδια κτίρια. Συγκεκριμένα η εκτίμηση μειώνει σημαντικά την αξία των οικοπέδων σε επίπεδο Ομίλου, ενώ αυξάνει την αξία των κτισμάτων, με αποτέλεσμα τα επόμενα χρόνια ο Όμιλος να είναι υποχρεωμένος να καταγράφει αυξημένες αποσβέσεις.

Στη σημείωση 5.27 αναφέρονται οι εκτιμήσεις της εμπορικής αξίας των ακινήτων του Ομίλου όπως εκτιμήθηκαν από την έκθεση ανεξάρτητων εκτιμητών ακινήτων που παραδόθηκε στην Εταιρεία στις αρχές Μαρτίου 2016

Τα υπόλοιπα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία απεικονίζονται στο κόστος κτήσεως στις οικονομικές καταστάσεις μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο αν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον όμιλο και εφόσον το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, όταν πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην των εδαφικών εκτάσεων, τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

Σε συνέχεια της εφαρμογής του φορολογικού Νόμου 4110/2013 (παρ. 24. άρθρο 3), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 23 Ιανουαρίου 2013 στην Ελλάδα, ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν σε εναρμόνιση της ωφέλιμης ζωής των ενσωμάτων παγίων με αυτούς του φορολογικού νόμου. Στη συνέχεια με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος Ν.4172/23.7.2013 (άρθρο 24 παρ.4) ο οποίος τίθεται σε ισχύ από 1.1.2014 οι συντελεστές απόσβεσης τροποποιήθηκαν εκ νέου. Οι ωφέλιμες ζωές των παγίων που είναι σε ισχύ εμφανίζονται κατωτέρω:

	Ωφέλιμη Ζωή μετά την 1/1/2014
Κτίρια και τεχνικά έργα	25 χρόνια ή 4%
Μηχανολογικός εξοπλισμός	5 χρόνια ή 20%
Μεταφορικά μέσα	6,25 χρόνια ή 16%
Λοιπός εξοπλισμός	5-10 χρόνια ή 20-10%

Η ωφέλιμη ζωή των ενσωμάτων παγίων και οι υπολειμματικές αξίες αναθεωρούνται ετησίως. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Κατά την απόσυρση ή πώληση κάποιου περιουσιακού στοιχείου, το σχετικό κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις διαγράφονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη χρονική περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

5.3.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται άδειες λογισμικού, που αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, που προϋπολογίζεται σε περίπου 3 έτη. Τονίζεται ότι σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος Ν.4172/23.7.2013 οι υποχρεωτικοί φορολογικά συντελεστές απόσβεσης για τα άυλα στοιχεία/δικαιώματα και έξοδα πολυετούς απόσβεσης μειώθηκαν σε 10%.

5.3.5. Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Οι καταχωρημένες αξίες των περιουσιακών στοιχείων αναθεωρούνται για τυχόν απομείωση όποτε τα γεγονότα ή οι αλλαγές περιστάσεων υποδεικνύουν ότι η καταχωρημένη αξία ίσως να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η καταχωρημένη αξία ενός στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Το ανακτήσιμο ποσό υπολογίζεται ως το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης

και της αξίας σε χρήση. Η εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης είναι το ποσό που προκύπτει από την πώληση ενός στοιχείου σε ανεξάρτητη συναλλαγή μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών, μετά την αφαίρεση όλων των άμεσων επιπρόσθετων εξόδων πώλησης, ενώ η αξία σε χρήση είναι η τρέχουσα αξία της εκτιμώμενης μελλοντικής ταμειακής ροής που αναμένεται να προκύψει από τη συνεχιζόμενη χρήση του στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του. Για την αξιολόγηση της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο κατώτατο επίπεδο για το οποίο υπάρχουν ξεχωριστές αναγνωρισμένες ταμειακές ροές. Ο Όμιλος προβαίνει σε τακτά χρονικά διαστήματα σε μελέτη εκτίμησης της εύλογης αξίας των ακινήτων που έχει στην κυριότητα του. Η τελευταία έκθεση εκτίμησης των ακινήτων της Εταιρείας και του Ομίλου από ανεξάρτητους εκτιμητές παρελήφθη στις 11.3.2016.

5.3.6. Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζονται ως απαιτήσεις, υποχρεώσεις ή στοιχεία της καθαρής θέσεως, βάσει της ουσίας και του περιεχομένου των σχετικών συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν. Τόκοι, μερίσματα, κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως απαιτήσεις ή υποχρεώσεις, λογιστικοποιούνται ως έσοδα ή έξοδα αντίστοιχα. Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στην καθαρή θέση. Τα χρηματοοικονομικά μέσα συμψηφίζονται όταν η Εταιρεία, σύμφωνα με το νόμο, έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση (μεταξύ τους) ή να ανακτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να συμψηφίσει ταυτοχρόνως την υποχρέωση.

Τα χρεόγραφα είναι έγγραφα (τίτλοι) τα οποία ενσωματώνουν δικαίωμα σε ορισμένο περιουσιακό στοιχείο δυνάμενο να αποτιμηθεί σε χρήμα. Οι τίτλοι είναι είτε ονομαστικοί είτε ανώνυμοι. Τα κυριότερα είδη χρεογράφων είναι οι μετοχές, οι ομολογίες, τα ομόλογα (κρατικά, τραπεζικά ή εταιρικά), τα έντοκα γραμμάτια, τα αμοιβαία κεφάλαια κλπ.

Οι αγορές και οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών μέσων αναγνωρίζονται την ημερομηνία της συναλλαγής, που είναι η ημερομηνία που δεσμεύεται η Εταιρεία να αγοράσει ή να πουλήσει το μέσο.

Τα χρεόγραφα χαρακτηρίζονταν αρχικά ως τίτλοι διαθέσιμοι προς πώληση. Συνεπώς, εντάσσονταν στην κατηγορία του ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος» και η αποτίμησή τους γινόταν στην εύλογη αξία τους, ενώ τα εξ αποτίμησης κέρδη ή ζημιές συμπεριλαμβάνονται στο αποτέλεσμα της περιόδου. Τα εξ αποτιμώσεως κέρδη ή ζημιές τα οποία προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρεογράφων που κατατάσσονται στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά τη πώληση των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, τα αντίστοιχα συσσωρευμένα κέρδη/ζημιές μεταφέρονται από το ειδικό αποθεματικό στους αποτελεσματικούς λογαριασμούς της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση την ουσία της σύμβασης και το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η απόφαση για την κατηγοριοποίηση λαμβάνεται από την Διοίκηση κατά την αρχική αναγνώριση του στοιχείου ενεργητικού.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού συνολικού εισοδήματος (“Κατάσταση Αποτελεσμάτων”)

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει δύο υποκατηγορίες, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού προς εμπορία και αυτά που προσδιορίστηκαν ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού συνολικού εισοδήματος, κατά την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού καταχωρείται σε αυτή την κατηγορία, όταν αποκτάται κυρίως με το σκοπό βραχυπρόθεσμης πώλησης ή όταν προσδιορίζεται ως τέτοιο. Επίσης σε αυτή την κατηγορία καταχωρούνται τα παράγωγα μέσα για εμπορία, εκτός αν προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης.

Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και δεν υπάρχει πρόθεση εμπορίας τους. Περιλαμβάνονται στο Κυκλοφορούν Ενεργητικό εκτός και εάν λήγουν σε διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών από την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης περιλαμβάνουν τα διαθέσιμα, τα χρεόγραφα, τις λοιπές απαιτήσεις, τις συμμετοχές, τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία η Εταιρεία έχει την πρόθεση και την ικανότητα να τα διακρατήσει ως τη λήξη τους. Η Εταιρεία δεν είχε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία είτε δε μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία της κατάστασης της οικονομικής θέσης.

Λογιστικός χειρισμός και υπολογισμός

Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αποτιμώμενων στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων, διακρατούμενων μέχρι τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση, καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο ενεργητικού. Τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν εκταμιεύονται μετρητά στους πιστούχους. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν παρουσιάζονται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των εξόδων συναλλαγής. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης των ταμειακών ροών τους λήγουν ή όταν ο Όμιλος έχει ουσιαστικά μεταβιβάσει τους κινδύνους και τις αποδόσεις ή ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος, και στις μεταγενέστερες περιόδους αποτιμούνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία. Τα δάνεια και προκαταβολές, και οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημίες από μεταβολές στην εύλογη αξία της κατηγορίας «χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος», περιλαμβάνονται, κατά την περίοδο που προκύπτουν στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Κέρδη και ζημίες από μεταβολές στην εύλογη αξία διαθέσιμων προς πώληση χρηματιστηριακών περιουσιακών στοιχείων καταχωρούνται απευθείας στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα, μέχρι το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να αποαναγνωριστεί ή να υποστεί απομείωση, οπότε, το συσσωρευμένο κέρδος ή η ζημία που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Οι τόκοι τους όμως που υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Μερίσματα από διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, όταν το δικαίωμα είσπραξης μερίσματος εγκριθεί από τους Μετόχους.

Η εύλογη αξία των επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές, προσδιορίζεται από τις τρέχουσες χρηματιστηριακές τιμές προσφοράς. Η εύλογη αξία των μη εισηγμένων τίτλων, και άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στις περιπτώσεις όπου η αγορά δεν είναι ενεργή, προσδιορίζεται με τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές, περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών που έγιναν σε καθαρά εμπορική βάση, την αναφορά στην τρέχουσα τιμή συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται, και τις μεθόδους προεξοφλημένων ταμειακών ροών, αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συχνά στην αγορά.

5.3.7. Επενδύσεις σε θυγατρικές Εταιρείες (Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις)

Στις Οικονομικές Καταστάσεις της Μητρικής οι θυγατρικές Εταιρείες εμφανίζονται στο κόστος απόκτησής τους μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

5.3.8. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις δύναται να περιλαμβάνουν εγγυήσεις μισθωμάτων, εγγυήσεις προς οργανισμούς κοινής ωφέλειας (ΟΤΕ, ΔΕΗ κλπ.) και λοιπά ποσά μακροπρόθεσμης διάρκειας. Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

5.3.9. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος οικονομικών καταστάσεων ώστε να αντανakλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική της Εταιρείας και του Ομίλου να μη διαγράφεται σχεδόν καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές νομικές ενέργειες για την είσπραξή της. Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και χρεώστες συνήθως διακανονίζονται μέχρι 90 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρεία, ενώ σε περιπτώσεις μη έγκαιρης είσπραξης δεν καταλογίζονται τόκοι υπερημερίας στους πελάτες.

5.3.10. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις, υψηλής ρευστοποιησιμότητας και χαμηλού ρίσκου.

Για τη σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

5.3.11. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Άμεσα κόστος για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος.

5.3.12. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζονται βάσει των Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της κάθε Εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις, τους πρόσθετους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς ελέγχους των φορολογικών αρχών και από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος βάσει των θεσμοθετημένων φορολογικών συντελεστών.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης και προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται όταν προκύπτει κατά την αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας υποχρέωσης από συναλλαγή η οποία δεν συνιστά σε ενοποίηση επιχειρήσεων και κατά το χρόνο της συναλλαγής, αυτή δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο αποτέλεσμα (κέρδος / ζημία).

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων και αναμένεται να εφαρμοστούν όταν το σχετικό στοιχείο Ενεργητικού θα ανακτηθεί ή η υποχρέωση θα διακανονιστεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση κατά την οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

5.3.13. Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κτλ).

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών της Εταιρείας αφορά στη νομική υποχρέωσή του για καταβολή στο προσωπικό εφάπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για το πρόγραμμα αυτό είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή, ανάλογα με το δεδουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων και σε σχέση με τη χρονική στιγμή που αναμένεται να καταβληθεί η παροχή αυτή.

Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με την χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση χρησιμοποιείται το επιτόκιο από τους δείκτες ομολόγων «iBox rated» που εκδίδονται από την «International Index Company». Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα καταχωρούνται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα (σημ.5.12).

Δικαιώματα Αγοράς Μετοχών από Προσωπικό

Ο Όμιλος είχε στο παρελθόν προγράμματα δικαιωμάτων αγοράς μετοχών για συγκεκριμένα στελέχη. Μέσω των δικαιωμάτων αυτών ένα μέρος των αμοιβών διακανονίζεται με μετοχές ή δικαιώματα επί μετοχών της ATHEX. Το κόστος των εν λόγω συναλλαγών ορίζεται ως η εύλογη αξία των μετοχών κατά την ημερομηνία έγκρισης των προγραμμάτων από τη Διοίκηση.

Η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω ενός μοντέλου αποτίμησης που ενδείκνυται σε αντίστοιχες περιπτώσεις. Το κόστος των προγραμμάτων δικαιωμάτων αγοράς μετοχών αναγνωρίζεται στη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ικανοποιούνται σταδιακά οι προϋποθέσεις άσκησης των σχετικών δικαιωμάτων, η οποία και λήγει κατά την ημερομηνία που τα στελέχη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα κατοχυρώνουν τα δικαιώματά τους για την απόληψη/ εξαγορά των μετοχών (ημερομηνία κατοχύρωσης δικαιωμάτων). Για δικαιώματα τα οποία τελικά δεν κατοχυρώνονται δεν αναγνωρίζεται σχετική δαπάνη, εκτός από δικαιώματα των οποίων η κατοχύρωση εξαρτάται από την ικανοποίηση συγκεκριμένων εξωτερικών παραμέτρων αγοράς. Αυτά τα δικαιώματα τεκμαίρεται ότι κατοχυρώνονται όταν όλες οι προϋποθέσεις απόδοσης έχουν ικανοποιηθεί, ανεξάρτητα από την εκπλήρωση των εξωτερικών παραμέτρων αγοράς.

Σε περίπτωση ακύρωσης κάποιων προγραμμάτων αυτά λογίζονται σαν να είχαν κατοχυρωθεί κατά την ημερομηνία της ακύρωσης και τα μη εισέτι αναγνωρισμένα σχετικά έξοδα αναγνωρίζονται αμέσως στα αποτελέσματα. Στην περίπτωση που ένα πρόγραμμα που ακυρώνεται αντικαθίσταται από νέο πρόγραμμα αντιμετωπίζεται σαν τροποποίηση του ακυρωθέντος προγράμματος.

5.3.14. Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη εξασφάλιση ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ότι η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί για την καταβολή τους. Όταν οι κρατικές επιχορηγήσεις σχετίζονται με ένα περιουσιακό στοιχείο, η εύλογη αξία πιστώνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με ετήσιες ισόποσες δόσεις με βάση την αναμενόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με τη δαπάνη, αναγνωρίζεται ως έσοδο στη διάρκεια της χρήσεως που απαιτείται για την αντιστοίχιση της επιχορήγησης σε συστηματική βάση στις δαπάνες τις οποίες προορίζεται να αποζημιώσει. Οι αποσβέσεις των επιχορηγήσεων εμφανίζονται στα «Λοιπά Έσοδα» στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

5.3.15. Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- Η Εταιρεία έχει μια παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότος του παρελθόντος,
- Πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της δέσμευσης και είναι δυνατό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της δέσμευσης.
- Οι προβλέψεις επανεξετάζονται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις και, στην περίπτωση που κρίνεται αναγκαίο, προεξοφλούνται με βάση ένα προ-φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο.
- Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικού οφέλους είναι πιθανή.

5.3.16. Αναγνώριση Εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των συναλλαγών, καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα ενδοομιλικά έσοδα μέσα στον Όμιλο διαγράφονται πλήρως. Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα παρακάτω συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται κατά την αναγνώριση του εσόδου:

Έσοδα από μετοχικές αξίες, ομόλογα, ETF's (Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση & Διακανονισμός)

Τα έσοδα από συναλλαγές μετοχών, ομολόγων κλπ. αναγνωρίζονται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της συναλλαγής και τη σχετική διενέργεια της εκκαθάρισης και του διακανονισμού της στο Χρηματιστήριο.

Έσοδα από παράγωγα προϊόντα

Τα έσοδα από αγορά παραγώγων αναγνωρίζονται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης της συναλλαγής στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της ATHEXClear, που αποτελεί τον βραχίονα εκκαθάρισης συναλλαγών.

Έσοδα από Μέλη (δικαιώματα)

Η είσπραξη των συναλλαγών για την αγορά αξιών γίνεται την επόμενη ημέρα του διακανονισμού ή την Τρίτη εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα, εφόσον το Μέλος υποβάλλει σχετικό αίτημα. Για την αγορά παραγώγων η είσπραξη γίνεται την επόμενη ημέρα του διακανονισμού, ενώ και για τις άξιες και για τα παράγωγα η τιμολόγηση γίνεται σε μηνιαία βάση.

Έσοδα από εισηγμένες εταιρείες

Τα έσοδα που αναφέρονται σε συνδρομές, εφάπαξ δικαιώματα, εισαγωγές εταιρειών, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και υπηρεσίες συστήματος EPMHΣ, καταχωρούνται κατά το χρόνο έκδοσης των αντίστοιχων τιμολογίων σε συνδυασμό με το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας. Οι συνδρομές προκαταβάλλονται.

Έσοδα από παροχές πληροφόρησης (Vendors)

Τα έσοδα από την πηγή αυτή καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Υπηρεσίες τεχνολογικής υποστήριξης

Τα έσοδα από υπηρεσίες τεχνολογικής υποστήριξης καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Λοιπές υπηρεσίες

Τα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Έσοδα από Τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει ένδειξη για απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους, δηλαδή μετά την έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση.

5.3.17. Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται στο κόστος που ταυτίζεται με την εύλογη αξία της μελλοντικής πληρωμής για τις αγορές των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν. Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται μέχρι 60 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

5.3.18. Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, σε δεδουλευμένη βάση.

Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, καθαρή από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος (μέχρι την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων), ενώ καταχωρείται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

5.3.19. Κέρδη / (Ζημίες) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν στους μετόχους της Μητρικής Εταιρείας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας το μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο ως ίδιες μετοχές.

Τα απομειωμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της Μητρικής (αφού αυτό προσαρμοστεί με τις επιδράσεις όλων των δυνητικών τίτλων μετοχών που απομειώνουν τη συμμετοχή) με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση όλων των δυνητικών τίτλων μετοχών που απομειώνουν τη συμμετοχή).

5.3.20. Έρευνα και ανάπτυξη

Οι δαπάνες για ερευνητικές δραστηριότητες, που πραγματοποιούνται με την προοπτική να αποκτήσει η Εταιρεία νέες τεχνικές γνώσεις και αντιλήψεις, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Οι αναπτυξιακές δραστηριότητες προϋποθέτουν την εκπόνηση μελέτης ή προγράμματος για την παραγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών. Τα έξοδα ανάπτυξης κεφαλαιοποιούνται μόνο αν το κόστος ανάπτυξης μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, το προϊόν ή η διαδικασία είναι παραγωγικά, τεχνικά και εμπορικά υλοποιήσιμη, αναμένονται στο μέλλον οικονομικά οφέλη, και ο Όμιλος έχει την πρόθεση, έχοντας ταυτόχρονα στη διάθεση του επαρκείς πόρους, να ολοκληρώσει την ανάπτυξη και να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Η κεφαλαιοποίηση των δαπανών περιλαμβάνει το κόστος των άμεσων εξόδων συμβουλευτικών υπηρεσιών, την άμεση εργασία και κατάλληλη αναλογία των γενικών εξόδων. Λοιπές δαπάνες ανάπτυξης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Οι δαπάνες ανάπτυξης που έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης.

Μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα αναμενόμενα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο στο οποίο αναφέρονται. Όλες οι άλλες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για εσωτερικώς δημιουργούμενη υπεραξία και εμπορικά σήματα, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Η απόσβεση βασίζεται στο κόστος του περιουσιακού στοιχείου μείον την υπολειμματική αξία του. Η απόσβεση αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων από την ημερομηνία που είναι διαθέσιμα για χρήση. Η ωφέλιμη ζωή για την τρέχουσα και συγκριτική περίοδο στην κεφαλαιοποίηση κόστους Ανάπτυξης είναι 10 χρόνια.

Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από τη διαγραφή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης, αν υπάρχει, και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου. Αυτό το κέρδος ή η ζημιά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος όταν το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται.

5.3.21. Ίδιες μετοχές

Είναι οι μετοχές ΕΧΑΕ που αγοράζονται, μέσω Χρηματιστηρίου, από την Εταιρεία ή άλλη Εταιρεία του Ομίλου μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Οι ίδιες μετοχές απεικονίζονται στην

καθαρή θέση αφαιρετικά του μετοχικού κεφαλαίου. Με την αξία κτήσης των ιδίων μετοχών στο τέλος κάθε περιόδου δημιουργείται ισόποσο αποθεματικό ιδίων μετοχών που εμφανίζεται στα ίδια Κεφάλαια.

5.3.22. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

A) Αλλαγές λογιστικών πολιτικών και γνωστοποιήσεις

Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν συνάδουν με εκείνες που είχαν υιοθετηθεί κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση εκτός από τα παρακάτω πρότυπα τα οποία η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν υιοθετήσει κατά την 1 Ιανουαρίου 2016.

- **ΔΛΠ 27 Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις (τροποποίηση)**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Η τροποποίηση αυτή θα επιτρέψει στις οντότητες να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης για επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις τους και θα βοηθήσει σε ορισμένες δικαιοδοσίες τη μετάβαση των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων στα ΔΠΧΑ μειώνοντας τα κόστη συμμόρφωσης χωρίς τον περιορισμό της πληροφόρησης που είναι διαθέσιμη στους επενδυτές. Το συγκεκριμένο πρότυπο δεν έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **ΔΛΠ 1: Πρωτοβουλία σχετικά με τις γνωστοποιήσεις (Τροποποίηση)**

Οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων ενθαρρύνουν περαιτέρω τις εταιρείες να εφαρμόζουν την επαγγελματική τους κρίση στον καθορισμό των πληροφοριών που πρέπει να γνωστοποιηθούν και πώς να τις παρουσιάζουν στις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016. Αυτές οι περιορισμένες έκτασης τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 διευκρινίζουν, παρά αλλάζουν σημαντικά, τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 1. Οι τροποποιήσεις αφορούν τη σημαντικότητα, τη σειρά των σημειώσεων, τα υποσύνολα και το διαχωρισμό, τις λογιστικές πολιτικές και την παρουσίαση των στοιχείων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (OCI) που προκύπτουν από τις επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Το συγκεκριμένο πρότυπο δεν έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **ΔΛΠ 16 Ενσώματα πάγια και ΔΛΠ 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Τροποποιήσεις): Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Η τροποποίηση αυτή αποσαφηνίζει την αρχή του ΔΛΠ 16 Ενσώματα Πάγια και του ΔΛΠ 38 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία ότι τα έσοδα αντανakλούν τις οικονομικές ωφέλειες που δημιουργούνται από τη λειτουργία μιας επιχείρησης (της οποίας το περιουσιακό στοιχείο αποτελεί μέρος) αντί των οικονομικών ωφελειών που καταναλώνονται μέσω χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Ως αποτέλεσμα, ο λόγος των εσόδων που δημιουργούνται προς το σύνολο των εσόδων που αναμένεται να δημιουργηθούν, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απόσβεση των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις για την απόσβεση των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Το συγκεκριμένο πρότυπο δεν έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- **ΔΠΧΑ 11 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο (Τροποποίηση): Λογιστικοποίηση απόκτησης συμμετοχικών τίτλων σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Το ΔΠΧΑ 11 αναφέρεται στο λογιστικό χειρισμό των συμμετοχών σε κοινοπραξίες και κοινές επιχειρήσεις. Η τροποποίηση προσθέτει νέες οδηγίες σχετικά με τη λογιστικοποίηση της απόκτησης συμμετοχής σε μια κοινή επιχείρηση που αποτελεί επιχείρηση σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και διευκρινίζει τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τις αποκτήσεις αυτές. Το συγκεκριμένο πρότυπο είναι εκτός πεδίου δράσης της Εταιρείας.

- **ΔΛΠ 19 Παροχές σε εργαζομένους (Τροποποίηση): Εισφορές των εργαζομένων**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για εισφορές από εργαζομένους ή τρίτους σε προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο στόχος της τροποποίησης είναι η απλοποίηση του λογιστικού χειρισμού των εισφορών που είναι ανεξάρτητες από τον αριθμό των ετών υπηρεσίας των εργαζομένων, για παράδειγμα, για τις εισφορές των εργαζομένων που υπολογίζονται σύμφωνα με ένα σταθερό ποσοστό του μισθού. Η συγκεκριμένη τροποποίηση του προτύπου δεν εφαρμόζεται από την Εταιρεία.

- **ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: Επενδυτικές επιχειρήσεις: Εφαρμογή της Εξαίρεσης Ενοποίησης (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν τρία ζητήματα που προκύπτουν στην πράξη κατά την εφαρμογή της εξαίρεσης ενοποίησης των εταιρειών επενδύσεων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η εξαίρεση από την παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ισχύει σε μητρική εταιρεία που είναι θυγατρική μιας εταιρείας επενδύσεων, όταν η εταιρεία επενδύσεων επιμετρά όλες τις θυγατρικές στην εύλογη αξία. Επίσης, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μόνο μία θυγατρική, η οποία δεν αποτελεί η ίδια μία εταιρεία επενδύσεων και παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης στην εταιρεία επενδύσεων ενοποιείται. Όλες οι άλλες θυγατρικές της εταιρείας επενδύσεων επιμετρώνται σε εύλογη αξία. Τέλος, οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες επιτρέπουν στον επενδυτή, κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης, να διατηρήσουν η επιμέτρηση της εύλογης αξίας που εφαρμόζεται από τη συγγενή εταιρεία της εταιρείας επενδύσεων ή κοινοπραξία στις συμμετοχές της σε θυγατρικές. Το συγκεκριμένο πρότυπο είναι εκτός πεδίου δράσης της Εταιρείας.

- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2010 -2012**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015.

- **ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών:** Η αναβάθμιση αυτή τροποποιεί τους ορισμούς «προϋπόθεση κατοχύρωσης» και «συνθήκες αγοράς» και προσθέτει τους ορισμούς «όρος απόδοσης» και «όρος υπηρεσίας» (που προηγουμένως ήταν μέρος του ορισμού της «προϋπόθεσης κατοχύρωσης»).
- **ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων:** Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει ότι το ενδεχόμενο αντάλλαγμα σε μία απόκτηση επιχείρησης που δεν κατατάσσεται στην καθαρή θέση, μεταγενέστερα επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ανεξάρτητα από το εάν εμπύπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα.
- **ΔΠΧΑ 8 Λειτουργικοί Τομείς:** Η αναβάθμιση αυτή απαιτεί από μια οικονομική οντότητα να γνωστοποιεί τις κρίσεις της διοίκησης σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων συνάθροισης στους λειτουργικούς τομείς και διευκρινίζει ότι η οντότητα θα πρέπει να παρέχει συμφωνίες μεταξύ του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των τομέων και των περιουσιακών στοιχείων της οντότητας μόνο εάν πραγματοποιείται τακτική αναφορά των περιουσιακών στοιχείων του τομέα.
- **ΔΠΧΑ 13 Επιμέτρηση Εύλογης αξίας:** Αυτή η αναβάθμιση στην βάση συμπεράσματος του ΔΠΧΑ 13 διευκρινίζει ότι η έκδοση του ΔΠΧΑ 13 και η τροποποίηση των ΔΠΧΑ 9 και ΔΛΠ 39 δεν απομάκρυνε την δυνατότητα επιμέτρησης των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων για τα οποία δεν υπάρχει δηλωμένο επιτόκιο, στην τιμολογιακή τους αξία χωρίς προεξόφληση, εφόσον η επίπτωση της μη προεξόφλησης είναι ασήμαντη.
- **ΔΛΠ 16 Ενσώματα Πάγια:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όταν ένα στοιχείο ενσώματων παγίων αναπροσαρμόζεται, η μικτή λογιστική αξία του προσαρμόζεται κατά τρόπο που να συνάδει με την αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας.
- **ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μία εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες βασικών διοικητικών στελεχών στην αναφέρουσα οικονομική οντότητα ή στη

μητρική εταιρεία της αναφέρουσας οικονομικής οντότητας, αποτελεί συνδεδεμένο μέρος της αναφέρουσας οικονομικής οντότητας.

- **ΔΛΠ 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όταν ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αναπροσαρμόζεται, η μικτή λογιστική αξία του προσαρμόζεται κατά τρόπο που να συνάδει με την αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας.
- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2012 -2014**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016.
- **ΔΠΧΑ 5 Μη κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αλλαγή από μία μέθοδο διάθεσης σε μία άλλη (πώληση ή διανομή στους ιδιοκτήτες) δεν θα πρέπει να θεωρείται ένα νέο σχέδιο πώλησης, αλλά σαν μία συνέχιση του αρχικού σχεδίου. Συνεπώς, δεν υπάρχει διακοπή της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 5. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι η αλλαγή της μεθόδου διάθεσης δεν αλλάζει την ημερομηνία ταξινόμησης.
- **ΔΠΧΑ 7 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η σύμβαση εξυπηρέτησης που περιλαμβάνει αμοιβή μπορεί να αποτελέσει συνεχιζόμενη συμμετοχή σε ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Επίσης, η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 σχετικά με τον συμψηφισμό των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν απαιτούνται στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις.
- **ΔΛΠ 19 Παροχές σε Εργαζομένους:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αξιολόγηση της ύπαρξης ενεργούς αγοράς υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων αξιολογείται με βάση το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται η υποχρέωση, όχι στη χώρα όπου βρίσκεται η υποχρέωση. Όταν δεν υπάρχει ενεργή αγορά για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα σε αυτό το νόμισμα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων.
- **ΔΛΠ 34 Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις:** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι απαιτούμενες ενδιάμεσες γνωστοποιήσεις πρέπει να βρίσκονται είτε στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις είτε να ενσωματώνονται με παραπομπές μεταξύ των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και του σημείου όπου συμπεριλαμβάνονται στην ενδιάμεση οικονομική έκθεση (π.χ., στην Έκθεση Διαχείρισης ή στην Έκθεση κινδύνου). Το ΣΔΛΠ διευκρίνισε ότι οι άλλες πληροφορίες, εντός της ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης πρέπει να είναι στη διάθεση των χρηστών με τους ίδιους όρους και την ίδια στιγμή όπως και οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Εάν οι χρήστες δεν έχουν πρόσβαση στις λοιπές πληροφορίες με αυτόν τον τρόπο, τότε η ενδιάμεση οικονομική έκθεση είναι ελλιπής.

Β) Πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο και η Εταιρεία / Όμιλος δεν έχει υιοθετήσει νωρίτερα

• **ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα – Ταξινόμηση και επιμέτρηση**

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9 συγκεντρώνει τις φάσεις του έργου των χρηματοοικονομικών μέσων και αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμισης. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

• **ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες**

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το

είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 15: Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (Αποσαφηνίσεις)**

Οι αποσαφηνίσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Στόχος είναι να διευκρινιστούν οι προθέσεις του ΣΔΛΠ κατά την ανάπτυξη των απαιτήσεων του προτύπου ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες, σχετικά με: (α) το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, όπου τροποποιείται η διατύπωση της αρχής του «μεμονωμένα αναγνωρίσιμο», (β) των εκτιμήσεων που γίνονται στην απόφαση για εντολέα ή εκπρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο μία εταιρεία είναι εντολέας ή εκπρόσωπος, των εφαρμογών της αρχής του «ελέγχου» και (γ) των αδειών καθώς και πρόσθετες διευκρινίσεις για τη λογιστική της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων. Οι αποσαφηνίσεις παρέχουν πρόσθετες πρακτικές διευκολύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 πλήρως αναδρομικά ή επιλέγουν να εφαρμόσουν την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Οι αποσαφηνίσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 16: Μισθώσεις**

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων για αμφότερα τα μέρη της σύμβασης, ήτοι για τον πελάτη («μισθωτή») και τον προμηθευτή («εκμισθωτή»). Το νέο πρότυπο απαιτεί οι μισθωτές να αναγνωρίζουν τις περισσότερες μισθώσεις στις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι μισθωτές θα έχουν ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις, με ορισμένες εξαιρέσεις. Η λογιστική των εκμισθωτών παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει το πρότυπο αυτό. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες - Τροποποίηση: Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του**

Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική είτε όχι). Ένα μερικό κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά στεγάζονται σε θυγατρική. Το Δεκέμβριο του 2015 το ΣΔΛΠ ανέβαλε επ' αόριστο την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης αυτής, αναμένοντας το αποτέλεσμα του έργου του για τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος (Τροποποιήσεις): Αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης για μη πραγματοποιηθείσες ζημιές**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017, και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Ο στόχος των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Για παράδειγμα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το λογιστικό χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών περιουσιακών στοιχείων όταν η οικονομική οντότητα δεν επιτρέπεται να εκπέσει τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές για φορολογικούς σκοπούς ή όταν έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να διακρατήσει τους χρεωστικούς τίτλους μέχρι την αντιστροφή των μη πραγματοποιηθεισών ζημιών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 7: Καταστάσεις Ταμειακών Ροών (Τροποποιήσεις): Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017, και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Ο στόχος των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να επιτρέψει στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 2: Ταξινόμηση και επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις παρέχουν απαιτήσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό (α) των επιπτώσεων των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και των προϋποθέσεων που δε συνιστούν κατοχύρωση, στην επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά, (β) παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών με δυνατότητα συμψηφισμού των υποχρεώσεων παρακρατούμενων φόρων και (γ) το λογιστικό χειρισμό των τροποποιήσεων όρων και προϋποθέσεων παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών, η οποία διαφοροποιεί την ταξινόμηση μιας συναλλαγής από διακανονισμό σε μετρητά σε συναλλαγή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 40: Μεταφορές σε Επενδύσεις σε Ακίνητα (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πότε μία οντότητα μεταφέρει ένα ακίνητο, συμπεριλαμβανομένου ακινήτου υπό κατασκευή ή αξιοποίηση, σε ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι μεταβολή της χρήσης ενός ακινήτου πραγματοποιείται όταν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα και υπάρχει σαφής ένδειξη της μεταβολής αυτής. Αλλά η αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου, δεν αποδεικνύει μεταβολή στη χρήση του. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 22: Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές**

Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία διευκρινίζει το λογιστικό

χειρισμό συναλλαγών που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής σε ξένο νόμισμα. Η διερμηνεία εξετάζει τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όπου η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή μη χρηματική υποχρέωση που προκύπτουν από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής, πριν από την αρχική αναγνώριση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου. Η διερμηνεία αναφέρει ότι η ημερομηνία συναλλαγής, για τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης ενός μη χρηματικού στοιχείου προκαταβολής ή ενός αναβαλλόμενου εσόδου. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολών, η οικονομική οντότητα πρέπει να καθορίσει την ημερομηνία συναλλαγής για κάθε μία πληρωμή και είσπραξη προκαταβολής. Η διερμηνεία δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2014 -2016**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 για το ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποίηση συμμετοχών σε άλλες οντότητες και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 για το ΔΠΧΑ 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς και το ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες για το οποίο επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι αναβαθμίσεις αυτές δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Διοίκηση της Εταιρείας θα εξετάσει και θα αξιολογήσει την ενδεχόμενη επίδραση του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.
- **ΔΠΧΑ 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς:** η αναβάθμιση αυτή διαγράφει τις βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις για γνωστοποιήσεις χρηματοπιστωτικών μέσων, παροχών σε εργαζομένους και εταιρειών επενδύσεων, κατά την πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς.
- **ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες:** Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η επιλογή της επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μίας επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία που κατέχεται από οντότητα η οποία είναι οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων ή παρόμοια οικονομική οντότητα, δύναται να διενεργείται χωριστά για κάθε επένδυση σε συγγενή επιχείρηση ή κοινοπραξία, κατά την αρχική αναγνώριση.
- **ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποίηση συμμετοχών σε άλλες οντότητες:** Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12, εκτός από τις γνωστοποιήσεις για συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες σχετικά με θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις, εφαρμόζονται για τη συμμετοχή μιας οικονομικής οντότητας σε μία θυγατρική, κοινοπραξία ή συγγενή επιχείρηση που κατατάσσεται ως κατεχόμενη προς πώληση, ως κατεχόμενη για διανομή ή ως διακοπείσα δραστηριότητα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5.

5.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Γενικά – Περιβάλλον Διαχείρισης Κινδύνου

Η Εταιρεία εκτίθεται σε περιορισμένο φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους θεωρητικά υπάγεται, είναι κίνδυνοι αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος ταμειακών ροών.

Η διαχείριση των κινδύνων διεκπεραιώνεται μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών της Εταιρείας και του Ομίλου και τα βασικά στοιχεία αναλύονται παρακάτω.

Η άρτια οργάνωση της Εταιρείας, η αξιόπιστη λειτουργία της Χρηματιστηριακής αγοράς, οι συνεχείς επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό και διαδικασίες, η έλλειψη δανειακών υποχρεώσεων, η αναγνώριση της αξιοπιστίας της από διεθνής αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης καθώς και η ρευστότητα που διαθέτει αποτελούν τα εχέγγυα για τη μακροχρόνια επιβίωση με σημαντικά οφέλη για τους μετόχους. Η πρόσφατη οικονομική κρίση που διέρχεται η χώρα, και η επιβολή των “capital controls” δημιουργεί σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία της Εταιρείας, που όμως εκτιμάται ότι θα ξεπεραστούν σύντομα.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου της Εταιρείας είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο κύριος όγκος των συναλλαγών της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και, ως εκ τούτου, η λειτουργία της Εταιρείας δεν επηρεάζεται από συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος τιμής

Καθώς η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά στοιχεία των οποίων η αξία να επηρεάζεται από την μεταβολή της τιμής, η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας συνίσταται κυρίως από συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, καθώς και εισηγμένων εταιρειών και μελών. Στη βάση αυτή ο πιστωτικός κίνδυνος εκτιμάται ότι είναι περιορισμένος.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα με τη διατήρηση επαρκών διαθεσίμων και άμεσα ρευστοποιήσιμων χρεογράφων. Τα έσοδα από συναλλαγές της αγοράς αξιών εισπράττονται άμεσα την επόμενη ημέρα από την ημερομηνία διακανονισμού (ΤΔ+1) ή την τρίτη εργάσιμη ημέρα του επόμενου ημερολογιακού μήνα, εφόσον το μέλος υποβάλλει σχετικό αίτημα, ενώ τα έσοδα της αγοράς παραγώγων εισπράττονται την επόμενη εργάσιμη ημέρα (Τ+1).

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών της εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Τα λειτουργικά έσοδα, όσο και οι ταμειακές ροές, της Εταιρείας είναι ανεξάρτητα από μεταβολές των επιτοκίων.

Χρηματοοικονομικά προϊόντα – Εύλογη αξία

Τα ποσά που εμφανίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις για τα ταμειακά διαθέσιμα, τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, τις εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες αξίες τους λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξης τους.

5.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου της Εταιρείας είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης καθώς και των υγιών δεικτών κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών και να μεγιστοποιείται η αξία των Μετόχων.

Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης.

Η Εταιρεία ελέγχει την επάρκεια των Ιδίων Κεφαλαίων αλλά και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της χρησιμοποιώντας τον δείκτη συνολικού καθαρού δανεισμού προς τα Ίδια Κεφάλαια. Ο δείκτης, όπως υπολογίζεται κατωτέρω, εμφανίζει οικονομική ευρωστία λόγω των υψηλών ταμειακών διαθεσίμων και των μικρών σχετικά υποχρεώσεων της Εταιρείας.

	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές και λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις	4.427	9.954
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	13	37
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	187	178
Μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(18.271)	(18.364)
Καθαρός δανεισμός (α)	(13.644)	(8.195)
Ίδια Κεφάλαια (β)	39.748	42.652
Ίδια Κεφάλαια και καθαρός δανεισμός (α+β)	26.104	34.457
Δείκτης μόχλευσης δανεισμού (α/(α+β))	(0,52)	(0,24)

5.6. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (SETTLEMENT)

	31.12.2016	31.12.2015
Εξωχρηματιστηριακών μεταβιβάσεων OTC	1.397	1.585
Χρηματιστηριακών συναλλαγών	19	8
Εντολών γνωστοποίησης συναλλαγών	587	823
Πάγιας χρεώσεις διακανονισμού εντολών	5.500	8.311
Σύνολο	7.503	10.727

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής διαμορφώθηκαν στα €7,50 εκ. το 2016, έναντι €10,7 εκ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, σημειώνοντας μείωση κατά 30%, και περιλαμβάνουν έσοδα από τις υπηρεσίες διακανονισμού των συναλλαγών που παρείχε στην ATHEXCLEAR, ως πάγια χρέωση διακανονισμού ύψους €5,5 εκ., έσοδα από εντολές γνωστοποίησης διακανονισμού ύψους €587 χιλ., καθώς και έσοδα από εξωχρηματιστηριακές μεταβιβάσεις ύψους €1,4 εκ.

Η Ετήσια πάγια χρέωση διακανονισμού διαμορφώθηκε στο ποσό των €5.500 εκ., έναντι €8.311 εκ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, μειωμένη κατά 33,8%. Το ποσό αναφέρεται στον υπολογισμό του έτους του 2016 για την πάγια ετήσια χρέωση διακανονισμού εντολών, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1α της κανονιστικής απόφασης 1 περί «χρεώσεων διαχείρισης και λειτουργίας συστήματος άυλων τίτλων» της AthexCSD.

Σύμφωνα με την απόφαση του Δ.Σ. της ATHEXCLEAR η Πάγια ετήσια χρέωση διακανονισμού εντολών υπολογίζεται σε ποσοστό 81% των εσόδων της εκκαθάρισης των συναλλαγών όπως διαμορφώνονται στον οίκο εκκαθάρισης, με ελάχιστο καταβαλλόμενο ποσό τα €7,5 εκ. και μέγιστο καταβαλλόμενο ποσό τα € 15,0 εκ. ετησίως.

Για το 2016 λόγω της σημαντικής πτώσης των συναλλαγών και ως εκ τούτου των εσόδων της Εταιρείας ATHEXCLEAR, εφαρμόστηκε αρχικά το κατώτερο όριο των €7,5 εκ. Έτσι η ATHEXCLEAR ζήτησε επίσημα από την ATHEXCSD και χορηγήθηκε με απόφαση Δ.Σ. έκπτωση ύψους €2,0 εκ. προκειμένου να αποφύγει η ATHEXCLEAR να εμφανίσει ζημιά λόγω της συγκεκριμένης διαιτηρικής συναλλαγής. Αποτέλεσμα αυτού ήταν η ετήσια χρέωση διακανονισμού να μειωθεί κατά €2,0 εκ. και να περιοριστεί στο ποσό των €5,5 εκ.

Στη ίδια συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη μεταβολή του τρόπου υπολογισμού της πάγιας χρέωσης διακανονισμού για το 2017 σε 60% επί των εσόδων εκκαθάρισης της ATHEXClear με ελάχιστο ετήσιο €3 εκ. και μέγιστο ετήσιο €15 εκ..

5.7. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟΥ

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έσοδα από Α.Μ.Κ. εκδοτριών, τριμηνιαίες συνδρομές χειριστών καθώς και τα έσοδα από κληρονομίες κλπ. Το ύψος των εσόδων αυτών για το 2016 ανήλθε σε €2,09 εκ., έναντι €3,2 εκ. του αντίστοιχου περσινού διαστήματος εμφανίζοντας μείωση κατά 35,1%.

	31.12.2016	31.12.2015
Εκδοτριών (Α.Μ.Κ.-ΑΧΙΑ LINE) (1)	763	1.786
Ομόλογα - τίτλους ελληνικού δημοσίου	79	31
Επενδυτών	129	133
Εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής (2)	41	0
Χειριστών (3)	1.073	1.261
Σύνολο	2.085	3.211

1. Τα δικαιώματα από αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών στο έτος του 2016 ανήλθαν σε €467 χιλ. (€180 χιλ. ΑΤΤΙΚΑ BANK, €63 χιλ. ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΛΑΣ, €37 χιλ. ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, €36 χιλ. JUMBO, €30 χιλ. ΝΕΧΑΝΣ, €21,5 χιλ. ΝΗΡΕΑΣ, €14,5 χιλ. ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ, €3 χιλ. HERTZ, €3 χιλ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ & ΕΙΚΟΝΑΣ, €3 χιλ. ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ, €3 χιλ. ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ, €3 χιλ. ΓΕΚ), έναντι €1,4 εκ. (€202 χιλ. ΕΤΕ, €197 χιλ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, €196 χιλ. ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK, €193 χιλ. ΑΛΦΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, €180 χιλ. ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ, €107 χιλ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ, €69 χιλ. ΑΤΤΙΚΑ BANK, €19 χιλ. ΝΗΡΕΑΣ, €48 χιλ. ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ, €44 χιλ. ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ, €38 χιλ. ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ, €19 χιλ. ΒΙΟΗΑΛCO, €14 χιλ. ΙΑΣΩ, €3 χιλ. ΛΑΜΔΑ, €4 χιλ. HERTZ, €3 χιλ. MEDICON, €3 χιλ. ΒΑΡΑΓΚΗΣ, κλπ) ήτοι μειωμένα κατά 66,6%. Τα έσοδα από ηλεκτρονική ενημέρωση εισηγμένων εταιρειών ανήλθαν σε €201 χιλ. στο 2016 έναντι €315 χιλ. το περσινό διάστημα. Τα έσοδα από γνωστοποίηση δικαιούχων χρηματικής καταβολής ανήλθαν σε €78 χιλ. έναντι €93 χιλ. το περσινό διάστημα.
2. Τα έσοδα από νέες εισαγωγές ανήλθαν σε €41 χιλ. και αφορούν την εισαγωγή των μετοχών της εταιρείας INTERCONTINENTAL. Για το 2015 δεν υπήρξε αντίστοιχο ποσό
3. Στα έσοδα χειριστών περιλαμβάνονται έσοδα από μηνιαίες συνδρομές ποσού €802 χιλ. έναντι €866 χιλ. της αντίστοιχης περιόδου του 2015, που υπολογίζονται με βάση την αξία του Χαρτοφυλακίου των χειριστών, έσοδα από αριθμό εξουσιοδότησης χρήσης ποσού €92 χιλ. έναντι €111 χιλ., έσοδα από άνοιγμα μερίδας επενδυτή €63 χιλ. έναντι €161 χιλ. της αντίστοιχης περιόδου του 2015, και λοιπά έσοδα χειριστών.

5.8. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής που αναφέρονται σε άδεια χρήσης τερματικών ΣΑΤ, το 2016 ανήλθαν σε €46 χιλ. έναντι των €51 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα σημειώνοντας πτώση κατά 9,8%

	31.12.2016	31.12.2015
Άδειες χρήσης τερματικών ΣΑΤ	46	51
Σύνολο	46	51

5.9. ΝΕΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Τα έσοδα από νέες υπηρεσίες αναλύονται στον παρακάτω πίνακα.

	31.12.2016	31.12.2015
Έσοδα από X-NET	72	93
Έσοδα από Inbroker (πίνακας παρακάτω)	531	593
Υπηρεσίες Colocation	114	114
Κοινή πλατφόρμα ΧΑΚ-SIBEX	27	36
Υπηρεσία EmirTR/LEI	46	49
Singular securities	12	28
Market suite	78	13
Σύνολο	880	926

Οι υπηρεσίες Colocation αφορούν παραχώρηση χώρου, παροχή υπηρεσιών δικτύου και βάσης δεδομένων και ανήλθαν σε €114 χιλ. το 2016 παραμένοντας στα ίδια επίπεδα με το 2015.

Στον πίνακα παρακάτω αναλύονται περαιτέρω τα έσοδα από την υπηρεσία InBroker:

	31.12.2016	31.12.2015
Inbroker RETAIL	2	2
Inbroker τεχνολογική υποδομή	111	137
Inbroker τερματικά	261	287
Inbroker τεχνική λύση	105	151
Inbroker XNET	52	16
Σύνολο	531	593

5.10. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Τα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες παρουσίασαν μείωση κατά 5,7%, ανερχόμενα στο ποσό των €607 χιλ., έναντι των €644 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

	31.12.2016	31.12.2015
Εκπαίδευση	2	4
Ενοίκια	273	238
Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε εταιρείες	196	196
Λοιπά	136	206
Σύνολο	607	644

Η αύξηση στα ενοίκια κατά €35 χιλ. στο 2016 προέρχεται από την μίσθωση του ισογείου καταστήματος κτηρίου Κατούνη (7μήνες*€5.000/μήνα), καθότι η μίσθωση ξεκίνησε στο δεύτερο εξάμηνο του 2015.

5.11. ΠΟΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Στα λειτουργικά αποτελέσματα του 2016 δεν υπολογίζεται ο πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο οποίος ανήλθε στα €98 χιλ. έναντι €110 χιλ. την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ο πόρος εισπράττεται για λογαριασμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στην οποία και αποδίδεται εντός δύο μηνών από τη λήξη κάθε εξαμήνου.

5.12. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το κόστος μισθοδοσίας στο 2016 ανήλθε σε €3,79 εκ. έναντι €4,15 εκ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα μειωμένο κατά 8,8%.

Σύμφωνα με την λογιστική αρχή που εφαρμόζεται από 01.01.2013 ξεκίνησε η κεφαλαιοποίηση δαπανών (δημιουργία CAPEX) που αφορούν ανάπτυξη συστημάτων της Εταιρείας. Το ποσό που κεφαλαιοποιήθηκε για το 2016 ανέρχεται στις €307 χιλ. (σημείωση 5.27).

Η εξέλιξη του αριθμού των εργαζομένων στην Εταιρεία, καθώς και η ανάλυση των αμοιβών προσωπικού εμφανίζεται παρακάτω:

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ		
	31.12.2016	31.12.2015
Μισθωτοί	104	108
Σύνολο Προσωπικού	104	108

ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ		
	31.12.2016	31.12.2015
Αποδοχές προσωπικού	2.693	2.892
Εργοδοτικές εισφορές	658	777
Αποζημιώσεις λόγω αποχώρησης προσωπικού	45	114
Καθαρή μεταβολή στην πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού (αναλογιστική μελέτη)	19	(32)
Λοιπές παροχές (ασφάλιστρα κλπ.)	373	403
Σύνολο	3.788	4.154

Το κόστος της καθαρής μεταβολής στην πρόβλεψη αποζημίωσης με βάση την αναλογιστική Μελέτη προέρχεται από το άθροισμα του συνολικού εξόδου που καταχωρείται στα αποτελέσματα αφαιρουμένου του ποσού που έχει καταβάλλει η Εταιρεία κατά τη διάρκεια της χρήσης. (βλέπε πίνακα με τις απεικονίσεις του ΔΛΠ 19 κατωτέρω)

Υποχρεώσεις προς εργαζομένους

Η Εταιρεία ανέθεσε σε αναλογιστή την εκπόνηση μελέτης προκειμένου να διερευνηθούν και υπολογιστούν τα αναλογιστικά μεγέθη, βάσει των προδιαγραφών που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ 19), που προβλέπουν την υποχρεωτική καταχώρησή τους στην κατάσταση οικονομικής θέσης και κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Κατά την αναλογιστική αποτίμηση (actuarial valuation) ελήφθησαν υπόψη όλες οι οικονομικές και δημογραφικές παράμετροι που σχετίζονται με τους εργαζόμενους της Εταιρείας.

Η αναλογιστική μελέτη διενεργείται κατά πάγια τακτική του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών στο τέλος του έτους οπότε και καθορίζονται τα μεγέθη και τα δεδομένα ώστε να υπολογιστεί η αναλογιστική υποχρέωση. Παρά το γεγονός ότι οι οικονομικές συνθήκες και το περιβάλλον στην Ελλάδα έχει επιδεινωθεί, εκτιμάται ότι δεν μεταβάλλονται σημαντικά τα αναλογιστικά μεγέθη.

Η κίνηση της πρόβλεψης για το 2016 φαίνεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Λογιστικές Απεικονίσεις σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 (ποσά σε €) Περίοδος	Εταιρεία	
	31.12.2016	31.12.2015
Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	703.138	691.571
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	703.138	691.571
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	17.633	28.950
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	18.257	16.388
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	35.890	45.338
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	28.093	175.155
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	63.983	220.493
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	691.571	776.702
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	17.633	28.950
Κόστος τόκου	18.257	16.388
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(45.153)	(252.180)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	28.093	175.155
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	17.226	(58.079)
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - εμπειρία περιόδου	(24.489)	4.635
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου (σημ.5.34)	703.138	691.571
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(17.226)	58.079
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	24.489	(4.635)
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	7.263	53.444
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	7.263	53.444
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	691.571	776.702
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(45.153)	(252.180)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων	63.983	220.493
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(7.263)	(53.444)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος της περιόδου (σημ. 5.34)	703.138	691.571

Οι αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην αναλογιστική μελέτη σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 είναι οι ακόλουθες:

Αναλογιστικές παραδοχές	31.12.2016	31.12.2015
	Επιτόκιο προεξόφλησης	1,78%
Αύξηση αποδοχών (μακροχρ.)	1,00%	1,75%
Πληθωρισμός	1,00%	1,75%
Θνησιμότητα	Ε V Κ 2000 (ελβετικός πίνακας)	Ε V Κ 2000 (ελβετικός πίνακας)
Ποσοστό αποχώρησεων (Turnover)	0,50%	0,50%
Ηλικίες κανονικής αποχώρησης	Οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος	Οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας τεστ ευαισθησίας για το επιτόκιο προεξόφλησης, του ετήσιου πληθωρισμού και της αύξησης αποδοχών για την Εταιρεία.

Χρηματοροές Αναμενόμενες παροχές από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση	Εταιρεία	
	31.12.2016	31.12.2015
Σενάρια Ευαισθησίας Χρησιμοποιούμενων Οικονομικών και Δημογραφικών Υποθέσεων		
Ευαισθησία 1 - Επιτόκιο προεξόφλησης συν 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	(7,69)%	(7,97)%
Ευαισθησία 2 - Επιτόκιο προεξόφλησης μείον 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	8,45%	8,77%
Ευαισθησία 3 - Ετήσιος Πληθωρισμός συν 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	8,47%	8,80%
Ευαισθησία 4 - Ετήσιος Πληθωρισμός μείον 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	(7,78)%	(8,07)%
Ευαισθησία 5 - Υπόθεση Αύξησης Μισθού συν 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	7,84%	7,95%
Ευαισθησία 6 - Υπόθεση Αύξησης Μισθού μείον 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	(7,55)%	(7,79)%

Το αναμενόμενο κανονικό κόστος της πρόβλεψης του 2017 το οποίο απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα για την εταιρεία, ισούται με το κόστος τρέχουσας απασχόλησης και τον τόκο στη υποχρέωση όπως αυτά εκτιμώνται κατά την 31.12.2016, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο τελικό έξοδο χρειάζεται να προστεθεί το κόστος από τυχόν επιπλέον παροχές που μπορεί να καταβληθούν μέσα στην περίοδο που εξετάζουμε (Κόστος επιπλέον παροχών). Αυτές οι επιπλέον παροχές μπορούν να προκύψουν , για παράδειγμα, στην περίπτωση που η εταιρεία αποδώσει παροχές υψηλότερες από τις αναμενόμενες του νόμου 4093.

Ποσά σε €

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	Τόκος στην υποχρέωση	Κανονικό έξοδο στον Λογαριασμό Αποτελεσμάτων
15.755	12.516	28.271

5.13. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ

Για το 2016 οι αμοιβές και τα έξοδα τρίτων της Εταιρείας ανήλθαν σε €101 χιλ., αυξημένα κατά 42,2% από το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αμοιβή συμβούλων για τις διαδικασίες FATCA €20 χιλ., αμοιβή δικηγόρου €12 χιλ. καθώς επίσης και αμοιβές γραφείων επιλογής προσωπικού 4,5 χιλ. Οι λοιπές αμοιβές 17 χιλ. αφορούν αμοιβή χειριστών ΣΑΤ.

	31.12.2016	31.12.2015
Αμοιβές ελεγκτών	30	31
Αμοιβές συμβούλων	54	15
Λοιπές αμοιβές	17	25
Σύνολο	101	71

5.14. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

	31.12.2016	31.12.2015
Σταθερή - Κινητή τηλεφωνία-Internet	117	132
Μισθωμένα κυκλώματα - ΔΧΣ	93	103
ΔΕΗ	416	523
ΕΥΔΑΠ	7	6
Σύνολο	633	764

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι δαπάνες για ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, σταθερή και κινητή τηλεφωνία και τηλεπικοινωνιακά δίκτυα που ανήλθαν συνολικά σε €633 χιλ. έναντι €764 χιλ. την περυσινή περίοδο, εμφανίζοντας μείωση κατά 17,1%.

5.15. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Ο λογαριασμός συντηρήσεις / μηχανογραφική υποστήριξη περιλαμβάνει τη συντήρηση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού της Εταιρείας, καθώς και τη μηχανογραφική υποστήριξη των συστημάτων πληροφορικής. Για το 2016 η δαπάνη αυτή ανήλθε στο ποσό των €302 χιλ. και έχει μικρή αύξηση 4,5% σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (€289 χιλ.)

5.16. ΦΟΡΟΙ

Οι φόροι, κυρίως ΦΠΑ, που επιβαρύνουν το κόστος εργασιών ανήλθαν στα €388 χιλ. το 2016, έναντι €330 χιλ. της αντίστοιχης περυσινής περιόδου, αυξημένοι κατά 17,6% λόγω της αύξησης του συντελεστή ΦΠΑ από 23% σε 24% από 1/4/2016.

5.17. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έξοδα όπως: φυλάξεις και καθαρισμός εγκαταστάσεων, επισκευές και συντηρήσεις εξοπλισμού και κτιρίων κ.λπ.

Τα έξοδα διαχείρισης κτηρίων και εξοπλισμού το 2016 ανήλθαν σε €419 χιλ. έναντι των €489 χιλ. το περυσινό διάστημα εμφανίζοντας μείωση κατά 14,3% και αναλύονται στο παρακάτω πίνακα.

	31.12.2016	31.12.2015
Υπηρεσίες καθαρισμού και φύλαξης	228	233
Επισκευές & συντηρήσεις κτιρίων-λοιπού εξοπλισμού	158	227
Καύσιμα και λοιπά υλικά γεννήτριας	15	10
Κοινόχρηστα	18	19
Σύνολο	419	489

Στα έξοδα επισκευών & συντηρήσεων κτιρίου περιλαμβάνεται και η ετήσια σύμβαση συντήρησης κτιρίου.

5.18. ΕΞΟΔΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

Τα έξοδα marketing & διαφήμισης το 2016 ανήλθαν στο ποσό των €17 χιλ. μειωμένα κατά 15% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

	31.12.2016	31.12.2015
Έξοδα προβολής, υποδοχής και φιλοξενίας	4	7
Έξοδα εκδηλώσεων	13	13
Σύνολο	17	20

5.19. ΕΞΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ

	31.12.2016	31.12.2015
Συνδρομές σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων	373	317
Σύνολο	373	317

Ο λογαριασμός περιλαμβάνει €360 χιλ. σε συνδρομές αναμετάδοσης πληροφοριών vendors, συνδρομή σε ECSDA €10 χιλ. καθώς επίσης και συνδρομές σε επαγγελματικές εκδόσεις.

5.20. ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

	31.12.2016	31.12.2015
Ασφάλιστρα μεταφορικών μέσων	1	1
Ασφάλιστρα πυρός κτηρίων	16	13
Σύνολο	17	14

Τα έξοδα για ασφάλιστρα ανήλθαν στα €17 χιλ. το 2016 έναντι €14 χιλ. και παρουσιάζουν αύξηση 21,4% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο λόγω πρόσθετης πράξης που αφορά τα ασφάλιστρα πυρός χρήσης 2016.

5.21. ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Τα έξοδα λειτουργίας το 2016 ανήλθαν σε €144 χιλ. έναντι €333 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα μειωμένα κατά 56,8%.

	31.12.2016	31.12.2015
Έντυπα, γραφική ύλη, έξοδα αποστολής	1	0
Υλικά άμεσης ανάλωσης	1	1
Ταχυδρομικά	2	3
Έξοδα μεταφορών	9	9
Αποθήκευτρα	4	3
Υπηρεσίες υποστηρικτικής λειτουργίας (1)	53	53
Ενοίκια D.R. Site	22	22
Διάφορα δικαστικά έξοδα / δωρεές	9	5
Έξοδα ταξιδίων (2)	38	37
Λοιπά (3)	5	200
Σύνολο	144	333

1. Αφορούν υπηρεσίες που παρέχονται από τις θυγατρικές Εταιρείες του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών
2. Τα έξοδα ταξιδίων αφορούν συμμετοχή σε συνέδρια και ημερίδες στο εξωτερικό καθώς και σε εκπαιδευτικά προγράμματα.
3. Τα λοιπά έξοδα εμφανίζονταν αυξημένα το 2015 διότι περιελάμβαναν διάφορα έξοδα προηγούμενων χρήσεων.

5.22. ΤΤΕ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Στο 2016 καταβλήθηκαν προμήθειες ύψους €56 χιλ. στην Τράπεζα της Ελλάδος για το χρηματικό διακανονισμό επί συναλλαγών αξιών και επί συναλλαγών παραγώγων, σύμφωνα με τη σύμβαση που έχει υπογραφεί μεταξύ της ΤΤΕ και των Εταιρειών του Ομίλου. Το αντίστοιχο ποσό για το έτος 2015 ήταν €55 χιλ.

5.23. ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ

Τα λοιπά έξοδα για το 2016 ανήλθαν στο ποσό των €60 χιλ., έναντι €40 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Η αύξηση οφείλεται στις συναλλαγματικές διαφορές από πληρωμές τιμολογίων εξωτερικού ύψους €10 χιλ. καθώς επίσης και στη διενέργεια πρόβλεψης διαχειριστικών εξόδων συνταξιοδοτικού προγράμματος ύψους €12 χιλ.

5.24. ΔΑΠΑΝΕΣ ΝΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΧΝΕΤ, ΚΠ, ΧΑΚ, Sibex, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ)

Οι δαπάνες νέων υπηρεσιών διαμορφώθηκαν στα €684 χιλ. το 2016 εμφανίζοντας μείωση κατά 4,2% έναντι του αντίστοιχου περσινού διαστήματος (€714 χιλ.) και αναλύονται παρακάτω:

	31.12.2016	31.12.2015
Δαπάνες X-NET	536	514
Δαπάνες Υπηρεσιών Πληροφορικής	148	200
Σύνολο	684	714

Οι δαπάνες X-NET αναλύονται ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Αγορά DATA FEED In Broker Plus	446	409
Inbroker Info ΧΑ-ΧΑΚ	30	32
Δαπάνες διακανονισμού και συνδρομή σύνδεσης για αλλοδαπές αξίες	55	70
Έξοδα τραπεζών που αφορούν αλλοδαπές αξίες	5	3
Σύνολο	536	514

5.25. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ

ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ		
	31.12.2016	31.12.2015
Μισθωμένα κυκλώματα (ΔΧΣ)	8	10
Δαπάνες προβολής	3	3
Ηλεκτρικό ρεύμα collocation	103	1
Σύνολο	114	14

Οι δαπάνες επανατιμολογούμενες ανέρχονται σε €103 χιλ. έναντι €1 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Η αύξηση οφείλεται στην αξία του ηλεκτρικού ρεύματος collocation το οποίο πλέον επανατιμολογείται.

5.26. ΤΡΕΧΩΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ

Η Διοίκηση του Ομίλου – στηριζόμενη στις δυνατότητες που παρέχει η φορολογική νομοθεσία - σχεδιάζει την πολιτική της με τρόπο ώστε να ελαχιστοποιεί τη φορολογική της επιβάρυνση.

Οι μη εκπιπτόμενες δαπάνες περιλαμβάνουν, κυρίως προβλέψεις, διάφορα έξοδα, καθώς επίσης ποσά τα οποία θεωρούνται από την Εταιρεία ως μη δυνάμενα να δικαιολογηθούν ως παραγωγικές δαπάνες σε ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο και οι οποίες αναμορφώνονται από τη διοίκηση κατά τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος.

Υποχρεώσεις από φόρους		
	31.12.2016	31.12.2015
Υποχρεώσεις / (απαιτήσεις)	(1.227)	2.531
Έξοδο φόρου εισοδήματος	973	2.196
Φόροι καταβληθέντες	(753)	(5.954)
Υποχρεώσεις / (Απαιτήσεις)	(1.007)	(1.227)

Η Εταιρεία κατά την 31.12.2016 εμφανίζει απαίτηση φόρου εισοδήματος €1.007 χιλ., ενώ κατά την 31.12.2015 απαίτηση ύψους €1.227 χιλ.

	31.12.2016	31.12.2015
Φόρος εισοδήματος	973	2.196
Αναβαλλόμενος Φόρος (σημ. 5.29)	(164)	315
Έξοδο φόρου εισοδήματος	809	2.511

Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος με τα κέρδη προ φόρων, με βάση τους ισχύοντες συντελεστές και του εξόδου της φορολογίας, έχει ως εξής:

Φόρος Εισοδήματος		
	31.12.2016	31.12.2015
Κέρδη προ φόρων	1.913	8.013
Συντελεστής φόρου εισοδήματος	29%	29%
Αναμενόμενο έξοδο φόρου	555	2.324
Φορολογική επίδραση μη εκπιπτομένων δαπανών	254	187
Φορολογική επίδραση μη φορολογητέων εσόδων		0
Έξοδο φόρου εισοδήματος	809	2.511

Ο φορολογικός έλεγχος της Εταιρείας για τη χρήση του 2015 σύμφωνα με το άρθρο 65α του Νόμου 4174/2013 και την Απόφαση ΓΓΔΕ ΠΟΛ1124/2015 ολοκληρώθηκε και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό χορηγήθηκε εντός του Ιουλίου 2016 από τους νόμιμους ελεγκτές.

Ο έλεγχος για τη χρήση 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσεως 2016. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

5.27. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης της χώρας και της απόρροιας αυτού του γεγονότος, πτώσης της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, ο Όμιλος αποφάσισε να αναθέσει την μελέτη προσδιορισμού της εμπορικής αξίας των ακινήτων του Ομίλου, σύμφωνα με τα IFRS, σε ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές. Η μελέτη ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε στις αρχές Μαρτίου 2016, όμως ο Όμιλος προσαρμοσε την αξία των ακινήτων της 31.12.2015 σύμφωνα με το αποτέλεσμα της μελέτης, προκειμένου να εμφανίσει στον ισολογισμό της 31.12.2015 την εύλογη αξία (fair value) των ακινήτων.

Αν και η μελέτη εκτίμησης δεν ανέδειξε σημαντική συνολική διαφορά με τη λογιστική αξία των ακινήτων σε επίπεδο Ομίλου όπως εμφανιζόταν στα λογιστικά βιβλία, εμφάνισε εν τούτοις σημαντικές αποκλίσεις σε εταιρικό επίπεδο, σε συγκεκριμένα κτίρια, καθώς και σημαντικές διαφορές αξίας μεταξύ οικοπέδων και κτισμάτων στα ίδια κτίρια. Ως συμπέρασμα μπορεί να σημειωθεί ότι η εκτίμηση μειώνει σημαντικά την αξία των οικοπέδων σε επίπεδο Ομίλου ενώ αυξάνει την αξία των κτισμάτων, με αποτέλεσμα τα επόμενα χρόνια ο Όμιλος να είναι υποχρεωμένος να καταγράφει αυξημένες αποσβέσεις.

Τα ενσώματα και ασώματα πάγια της Εταιρείας κατά την 31.12.2016 και την 31.12.2015 αναλύονται ως εξής:

ΑΤΗΕΧCSD	ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ					Ασώματα πάγια	Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λοιπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2014	11.800	18.993	697	11	1.636	1.117	34.254
Προσθήκες περιόδου 2015		7			60	410	477
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2015	11.800	19.000	697	11	1.696	1.527	34.731
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2014	0	8.187	697	5	1.448	351	10.688
Αποσβέσεις περιόδου 2015		754	0	1	95	164	1.014
Σύνολο αποσβέσεων κατά την 31/12/2015	0	8.941	697	6	1.543	515	11.702
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31/12/2014	11.800	10.806	0	6	188	766	23.566
κατά την 31/12/2015	11.800	10.059	0	5	153	1.012	23.029
Αναπροσαρμογή αξίας λόγω εκτίμησης ανεξάρτητου εκτιμητή Αναπόσβεστη αξία μετά την αναπροσαρμογή αξίας κατά την 31/12/2015	(7.300)	7.991	0	5	153	1.012	23.720
	4.500	18.050	0	5	153	1.012	23.720

ΑΤΗΕΧCSD	ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ					Ασώματα πάγια	Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λοιπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2015	4.500	26.991	697	11	1.696	1.527	35.422
Προσθήκες περιόδου 2016					150	365	515
Μειώσεις περιόδου 2016		(132)	(673)	(2)	(358)	(195)	(1.360)
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2016	4.500	26.859	24	9	1.488	1.697	34.577
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2015	0	8.941	697	6	1.543	515	11.702
Αποσβέσεις περιόδου 2016		1.074		1	72	212	1.359
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2016		(132)	(673)	(2)	(358)	(195)	(1.360)
Σύνολο αποσβέσεων κατά την 31/12/2016	0	9.883	24	5	1.257	532	11.701
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31/12/2015	4.500	18.050	0	5	153	1.012	23.720
κατά την 31/12/2016	4.500	16.976	0	4	231	1.165	22.876

Στα ποσά των ασώματων παγίων συμπεριλαμβάνονται ποσά €307 χιλ. που αφορούν κεφαλαιοποίηση δαπανών (δημιουργία CAPEX) που αφορούν ανάπτυξη συστημάτων.

5.28. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν €46 χιλ. εγγύηση για ΔΕΗ και €11 χιλ. αποθεματικό διαχειριστικής επιτροπής κτιρίου Κατούνη Θεσσαλονίκη.

	31.12.2016	31.12.2015
Αποθεματικό διαχειριστικής επιτροπής	11	11
Εγγυήσεις μισθώσεων	46	46
Σύνολο	57	57

5.29. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Οι λογαριασμοί των αναβαλλόμενων φόρων αναλύονται ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Αναβαλλόμενη Φορολογία		
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(1.711)	(1.873)
Σύνολο	(1.711)	(1.873)

	31.12.2016	31.12.2015
Κίνηση αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος		
Υπόλοιπο έναρξης	0	2.061
(Χρέωση) / Πίστωση στα αποτελέσματα	0	(2.061)
Κίνηση περιόδου	0	0
Ποσό από αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0	0
Υπόλοιπο έναρξης	(1.873)	(3.603)
Μεταβολή από αναδιάρθρωση ομίλου	0	0
Κίνηση περιόδου	0	0
(Χρέωση) / Πίστωση στα αποτελέσματα	162	1.730
Ποσό από αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(1.711)	(1.873)
Υπόλοιπο	(1.711)	(1.873)

Πίνακας Ανάλυσης Αναβαλλόμενου Φόρου	31.12.2016	31.12.2015
Κίνηση Αναβαλλόμενης Φορολογίας αναλογιστικής μελέτης- Αποτελέσματα	(3)	1
Κίνηση Αναβαλλόμενης Φορολογίας αναλογιστικής μελέτης- ΟCl	(3)	(15)
Κίνηση Αναβαλλόμενης Φορολογίας -Λοιπές προσωρινές διαφορές	(158)	329
	(164)	315

Σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται με βάση το ν.4334/2015, ανέρχεται σε 29% από τη χρήση του 2015 και εφεξής. Τα αποτελέσματα του 2016 έχουν υπολογιστεί με φορολογικό συντελεστή 29%.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

Η χρέωση για αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος (αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση) στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιέχει τις προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν κυρίως από λογισθέντα έσοδα-κέρδη τα οποία θα φορολογηθούν σε μελλοντικό χρόνο. Η πίστωση για αναβαλλόμενους φόρους (αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση) περιέχει κυρίως προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν από συγκεκριμένες προβλέψεις, οι οποίες είναι φορολογικά εκπεστές κατά την πραγματοποίησή τους. Χρεωστικά και πιστωτικά υπόλοιπα αναβαλλόμενης φορολογίας συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αφορούν σε φόρους εισοδήματος εισπραττόμενους από την φορολογική αρχή.

5.30. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Όλες οι απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και, ως εκ τούτου, δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία της κατάστασης της οικονομικής θέσης. Η ανάλυση των πελατών και των λοιπών απαιτήσεων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	31.12.2016	31.12.2015
Πελάτες	3.298	5.666
Μείον: προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(1.262)	(438)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	2.036	5.228
Λοιπές απαιτήσεις		
Φόρος (0,2%) (1)	2.444	6.671
Παρακρατηθέντες φόροι καταθέσεων	31	60
Δεδουλευμένα έσοδα (τόκοι τοποθετήσεων)	5	10
Λοιποί παρακρ/ντες φόροι	8	4
Προπληρωμένα μη δεδουλευμένα έξοδα	110	85
Χρεώστες διάφοροι	(16)	0
Σύνολο	2.582	6.830

1. Η απαίτηση φόρου 0,15%, που από 1/4/2011 διαμορφώθηκε σε 0,20%, αποδίδεται από τα μέλη στο ΤΔ+1, ενώ ορισμένα μέλη εκμεταλλεύονται το δικαίωμα να αποδίδουν το φόρο εφάπαξ στην ATHEXCSD την τρίτη εργάσιμη ημέρα από τη λήξη του μήνα που έγιναν οι συναλλαγές.

Οι πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις κατατάσσονται στο Επίπεδο 3.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1,2,3.

Η κίνηση της πρόβλεψης των επισφαλών απαιτήσεων αναλύεται ως εξής:

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	
Υπόλοιπο 31.12.2014	822
Διαγραφή επισφαλών πελατών στο 2015	(230)
Πρόσθετη πρόβλεψη στο 2015	0
Αχρησιμοποίητη πρόβλεψη στο 2015	(154)
Υπόλοιπο 31.12.2015	438
Πρόσθετη πρόβλεψη στο 2016	824
Υπόλοιπο 31.12.2016	1.262

Στη χρήση 2015 υπήρξε αντιλογισμός προβλέψεων ύψους 154 χιλ., ενώ για τη χρήση 2016 διενεργήθηκε πρόσθετη πρόβλεψη ύψους €824 χιλ. έναντι παλαιάς απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο.

5.31. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

Η ανάλυση των διαθεσίμων της Εταιρείας έχει ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Καταθέσεις όψεως σε εμπορικές τράπεζες	494	592
Προθεσμιακές Καταθέσεις < 3Μηνών	17.770	17.754
Ταμείο	7	18
Σύνολο	18.271	18.364

Τα διαθέσιμα της Εταιρείας τοποθετούνται σε βραχυχρόνιες τοκοφόρες επενδύσεις με σκοπό να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη, σύμφωνα πάντα με την πολιτική που χαράσσεται από την Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων του Ομίλου. Από τις τοποθετήσεις των διαθεσίμων σε βραχύχρονες τοκοφόρες επενδύσεις, η Εταιρεία είχε έσοδα €170 χιλ. το 2016 έναντι €340 χιλ. το 2015, ενώ τα έξοδα της τραπεζής για το ίδιο διάστημα ανήλθαν σε €1 χιλ. το 2016 έναντι €3 χιλ. το 2015.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα κατατάσσονται στο Επίπεδο 1.

Κατά τη διάρκεια του 2016 δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1,2,3.

5.32. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

α) Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των €24.078.000 και αποτελείται από 802.600 μετοχές ονομαστικής αξίας €30,00 η κάθε μια.

β) Αποθεματικά

	31.12.2016	31.12.2015
Τακτικό αποθεματικό	1.004	729
Αφορολόγητα και ειδικά φορολογηθέντα αποθεματικά	454	454
Αποθεματικά	1.436	1.436
Αποθεματικό Απόσχισης Κλάδου	6.447	6.447
Αποθεματικό από δικ. προαίρεσης επί μτχ. στο προσωπικό	49	49
Σύνολο	9.390	9.115

Τα αφορολόγητα και ειδικώς φορολογηθέντα αποθεματικά παρέμειναν αμετάβλητα και έχουν σχηματιστεί, όπως εμφανίζεται στο παραπάνω πίνακα, σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας από αφορολόγητα ή ειδικώς φορολογηθέντα έσοδα (κέρδη από πώληση μετοχών, κλπ). Σε περίπτωση που αποφασιστεί διανομή αυτών θα πρέπει να καταβληθεί φόρος, ο υπολογισμός του οποίου θα γίνει με βάση τους ισχύοντες συντελεστές φορολογίας εισοδήματος κατά τη χρονική στιγμή της διανομής. Η διαφορά των €275 χιλ. σε σχέση με την χρήση 2015 οφείλεται στον σχηματισμό ισόποσου τακτικού αποθεματικού κατά τη διανομή των κερδών του 2015.

β) Αποτελέσματα εις νέο

Ο λογαριασμός αποτελέσματα εις νέο με υπόλοιπο την 31.12.2015 €9.459 χιλ. με την διανομή των κερδών όπου αφαιρούνται για τακτικό αποθεματικό €275 χιλ., για μερίσματα χρήσης €4.013 χιλ. και με την προσθήκη αποθεματικών αναλογιστικής €5 χιλ και κερδών χρήσης 1.1.-31.12.2016 ύψους €1.104 χιλ. διαμορφώνεται την 31.12.2016 σε €6.280 χιλ.

5.33. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Το ποσό των €13 χιλ. την 31.12.2016 έναντι των €37 χιλ. περσινής χρήσης. αφορά αναπόσβεστη επιχορήγηση από το Υπουργείο Βορείου Ελλάδος για την αγορά του Πάγιου Εξοπλισμού με στόχο την προώθηση της δραστηριότητας του ΧΚΘ στη Βόρειο Ελλάδα.

5.34. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

	31.12.2016	31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 5.12)	703	692
Λοιπές προβλέψεις	40	40
Σύνολο	743	732

Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται οι προβλέψεις της Εταιρείας στις 31.12.2016.

Η Εταιρεία σε προηγούμενες χρήσεις έχει διενεργήσει προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους συνολικού ποσού €40 χιλ. προκειμένου να εξασφαλιστεί σε περίπτωση πραγματοποίησής τους.

ATHEXCSD	Υπόλοιπο την 31.12.2014	Αναπροσαρ μογή αναδιοργάν ωση ομίλου	Κόστος τρέχουσας απασχόλη σης	Κόστος τόκου	Παροχές που πληρώθηκ αν από τον εργοδότη	Κόστος περικοπών / διακανονισ μών/ τερματισμ ού υπηρεσίας	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - οικονομικές υποθέσεις	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - εμπειρία περιόδου	Άλλο έσοδο / έξοδο	Πρόσθετη πρόβλεψη στην περίοδο	Εσοδο από αχρησιμοπο ιήτες προβλέψεις	Υπόλοιπο την 31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	777	0	29	16	(252)	175	(58)	5	0	0	0	692
Προβλέψεις για λουτούς κινδύνους	40	0							0	0	0	40
Σύνολο	817	0	29	16	(252)	175	(58)	5	0	0	0	732
ATHEXCSD	Υπόλοιπο την 31.12.2015	Αναπροσαρ μογή αναδιοργάν ωση ομίλου	Κόστος τρέχουσας απασχόλη σης	Κόστος τόκου	Παροχές που πληρώθηκ αν από τον εργοδότη	Κόστος περικοπών / διακανονισ μών/ τερματισμ ού υπηρεσίας	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - οικονομικές υποθέσεις	Αναλογιστι κή ζημία /κέρδος - εμπειρία περιόδου	Χρησιμοπο ιηθείσα πρόβλεψη	Πρόσθετη πρόβλεψη στην περίοδο	Εσοδο από αχρησιμοπο ιήτες προβλέψεις	Υπόλοιπο την 31.12.2016
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	692	0	17	18	(45)	28	17	(24)	0	0	0	703
Προβλέψεις Αποζημίωσης Προβλέψεις για λουτούς κινδύνους	40								0	0	0	40
Σύνολο	732	0	17	18	(45)	28	17	(24)	0	0	0	743

5.35. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Όλες οι υποχρεώσεις είναι βραχυπρόθεσμες και ως εκ τούτου δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων. Η ανάλυση των προμηθευτών και των λοιπών υποχρεώσεων παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές	925	714
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	51	61
Φόρος επί των πωλήσεων μετοχών 0,2% (1)	3.125	8.713
Δεδουλευμένες παροχές τρίτων	60	35
Εισφορές καταβλητέες	54	143
Φόρος μισθωτών υπηρεσιών	90	104
ΦΠΑ/Λοιποί Φόροι (2)	82	87
Πιστωτές διάφοροι (3)	40	97
Σύνολο	4.427	9.954

1. Η Εταιρεία, μετά την απορρόφηση του κλάδου Αποθετηρίου από την ΑΤΗΕΧ, ως καθολικός διάδοχος το Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών με βάση την παρ.2 του άρθρου 9 του Ν2579/88 όπως τροποποιήθηκε από τον Ν2742/99 μεσολαβεί στην είσπραξη από τα Μέλη του ΧΑ και την απόδοση στο Ελληνικό Δημόσιο του Φόρου (0,20%) επί των πωλήσεων μετοχών που πραγματοποιούνται στο ΧΑ. Το ποσό των €3,1 εκ. αντιπροσωπεύει τον φόρο (0,20%) επί των πωλήσεων μετοχών που έχει εισπραχθεί για τον μήνα Δεκέμβριο του 2016 και αποδόθηκε στο Δημόσιο εντός του Ιανουαρίου 2017.
2. Περιλαμβάνει ΦΠΑ εκροών και χαρτόσημα.
3. Στους πιστωτές περιλαμβάνεται ποσό €31 χιλ που αφορά τοκομερίδια προς απόδοση, ενώ το αντίστοιχο ποσό για τη χρήση 2015 ήταν 80 χιλ.

Οι προμηθευτές και οι λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις κατατάσσονται στο Επίπεδο 3.

Κατά τη διάρκεια του 2016 δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1,2,3.

5.36. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ

Τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους της Εταιρείας για το 2016 ανήλθαν σε € 1,10 εκ. έναντι € 5,5 εκ. του αντίστοιχου περσινού διαστήματος και τα κέρδη ανά μετοχή σε €1,38 και €6,86 αντίστοιχα.

Η Αυτόκλητη Καθολική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας αποφάσισε την καταβολή μερίσματος ύψους €4.013.000 στο μοναδικό μέτοχο Χρηματιστήριο Αθηνών (802.600 μετοχές Χ €5,00 ανά μετοχή) για τη χρήση 2015.

5.37. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Η αξία των συναλλαγών & τα υπόλοιπα της ΑΤΗΕΧCSD με συνδεδεμένα μέρη αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	31.12.2016	31.12.2015
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών & μελών της διοίκησης	306	361

Στη συνέχεια αναλύονται οι διεταιρικές συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ των Εταιρειών του Ομίλου, κατά την 31.12.2016 και 31.12.2015 αντίστοιχα.

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2016				
		ΑΤΗΕΧ	ΑΤΗΕΧCSD	ΑΤΗΕΧCLEAR
ΑΤΗΕΧ	Απαιτήσεις	0	154.864,00	16.532,92
	Υποχρεώσεις	0	44.399,84	0
ΑΤΗΕΧCSD	Απαιτήσεις	44.399,84	0	33.784,53
	Υποχρεώσεις	154.864,00	0	1.600,00
ΑΤΗΕΧCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.600,00	0
	Υποχρεώσεις	16.532,92	33.784,53	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2015				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	16.709,79	16.399,59
	Υποχρεώσεις	0	34.404,09	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	34.404,09	0	2.151.295,25
	Υποχρεώσεις	16.709,79	0	1.600,00
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.600,00	0
	Υποχρεώσεις	16.399,59	2.151.295,25	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2016				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	415.113,68	53.332,00
	Έξοδα	0	289.867,12	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	4.013.000,00	0
ATHEXCSD	Εσοδα	289.867,12	0	6.227.402,36
	Έξοδα	415.113,68	0	0
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	0	0
	Έξοδα	53.332,00	6.227.402,36	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2015				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	358.289,69	53.332,00
	Έξοδα	0	274.938,62	0
	Έσοδα από μερίσματα		9.069.380,00	
ATHEXCSD	Εσοδα	274.938,62	0	9.284.271,75
	Έξοδα	358.289,69	0	0
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	0	0
	Έξοδα	53.332,00	9.284.271,75	0

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές αφορούν, πάγια χρέωση διακανονισμού εντολών (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων ATHEXCSD), εντολές διακανονισμού (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων ATHEXCSD), υποστηρικτικές υπηρεσίες (λογιστήριο, ασφάλεια, διοικητικές υπηρεσίες, κλπ), μηχανογραφικές υπηρεσίες, καθώς και υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών Η/Υ, που τιμολογούνται σε τιμές παρόμοιες με αυτές που διενεργούνται μεταξύ τρίτων.

5.38. ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ιάκωβος Γεωργάνας	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
Νικόλαος Πιμπλής	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πορφύρης	Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος

5.39. ΕΠΙΔΙΚΕΣ Η ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Δεν υπάρχουν. Όλες οι απαιτήσεις εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν στο ακέραιο.

5.40. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Λόγω της πώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών επί των οποίων υπολογίζονται τα έσοδα εκκαθάρισης για την ATHEXClear, ενεργοποιήθηκε η ελάχιστη χρέωση των 7,5 εκ. για την ετήσια πάγια χρέωση διακανονισμού που καταβάλλει η ATHEXClear προς την Εταιρεία, με αποτέλεσμα η ATHEXClear να εμφανίζει σημαντικές ζημιές. Με επιστολή της η ATHEXClear ζήτησε έκπτωση €2,0 από την Εταιρεία, το Διοικητικό Συμβούλιο της οποίας απεδέχθη την χορήγηση έκπτωσης. Αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν να περιοριστεί το έσοδο από την πάγια χρέωση διακανονισμού στα €5,5 εκ. για την Εταιρεία για τη χρήση του 2016.

Στη συνέχεια το Δ.Σ. αποφάσισε τη μεταβολή του τρόπου υπολογισμού της πάγιας χρέωσης διακανονισμού για το 2017 σε 60% επί των εσόδων εκκαθάρισης με ελάχιστο ετήσιο τα €3 εκ. και μέγιστο ετήσιο τα €15 εκ. και την αντίστοιχη τροποποίηση της Απόφασης 1 περί χρεώσεων της ATHEXCSD.

Δεν υπάρχει άλλο γεγονός με σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Εταιρείας, που έλαβε χώρα ή ολοκληρώθηκε μετά την 31.12.2016, ημερομηνία των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του 2016 και μέχρι την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων του 2016 από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 27.3.2017.

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ
ΙΑΚΩΒΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ

_____

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

_____

Ο ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΚΟΒΑΡΗΣ

_____

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΓΙΟΓΛΟΥ

_____

Ο ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ, ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ & ΣΧΕΣΕΩΝ
ΜΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΝΤΩΝΑΤΟΣ

_____